VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam 5807. sz. | Vasárnap, 1963. november 10. | 4 oldal, 20 bani

Az IMSz KB plenáris ülése

November 9-én plenáris ülést tartott az IMSz Központi Bizottsága. Az első napirendi pont keretében intézkedési tervet vitattak meg és hagytak jóvá a falusi IMSz-szervezetek téli munkájának javításáról.

A második napirendi pont keretében a plenáris ülés szervezési intézkedéseket fogadott el. Constantin Cirtina és Kopándi Sándor elvtársakat felmentette az IMSz KB titkári teendői alól, minthogy más beosztást kaptak. Petre Enache elvtársat az IMSz KB titkárává, Alexandru Dali és Constantin Chitimia elvtársakat pedig az IMSz KB bürójának tagjaivá választotta.

„Egy a jelszónk: a béke"

A csukott ajtón, a szorosra zárt ablaktáblák mögül pattogó ritmusu induló akordjai terjednek szét a késő őszi délutánon. Mintha csak az éneklők szivdobbanása diktálná a ritmust, olyan ütemesen szárnyal a dal. Valósággal megállásra készteti a feltörő ének:

Egy a jelszónk:
a béke,
Harcba boldog jövőnkért megyünk
Egy nagy cél érdekében
Tör előre ifju seregünk.
Bárhol is van hazája,
Bármely ég néz le rája
Küzdő korunknak uj nemzedéke
Mind itt halad velünk...

És a dallam betölti az utcákat, a tereket, elárasztja a városokat.. Diadalmasan szárnyal szerte a világon a fiatalok hitvallása azóta, amióta 1945 novemberében a londoni Albert Hall-ban 65 ország ifjusága megalakitotta a Demokratikus Ifjusági Világszövetséget.

Alig ült el akkor a háboru. Borzalmas pusztitásai még ott tátongtak szerte az országokban. Felégetett falvak, városok romos utcái, épületei meredeztek az égnek. A fiatalok szivében, akik a háboru alatt sokan az iskolapadokat hagyták ott, hogy a tanulás helyett fegyvert ragadjanak, most uj, erős elhatározás született. Jobbra, szebbre vágyó törekvésük uj tettekre sarkallta valamennyiüket. Gondolatukban már kirajzolódott annak az uj világnak a képe, amelynek felépitéséből ifjui lendületes acélos akarattal ők is részt vállalnak. Ekkor hivták életre a világ egész ifjuságát átfogó hatalmas szervezetet, a DIVSz-t. S legyen bár bőjehér — északi ország, vagy a déli Afrika feketén csillogó bőrű fia, Oslotól Havannáig, Párizstól Moszkváig, Bukaresttől Sidneyig, ezt a jelszót tüzte harci zászlajára az ifjuság: béke.

Lehet-e magasztosabb célkitüzést szabni, lehet-e nemesebb jelszót választani a fiataloknak az előttük álló dolgos élet számára, mint azt, hogy bármikor, bármilyen feladattal is bizzák meg őket, mindazt a béke védelmének szolgálatába állitják. S hajoljanak bár bőjehér lapok fölé a tervező asztalok mellett, hallgassák a traktorok dübörgését a belátthatatlan buzamezőkön, magasba ivelő falakkal épitse uj otthonokat, erről soha egyikük egyetlen pillantra sem feledkezik meg.

A világifjúság napja

A DIVSz megalakulása óta hosszu, harcos esztendők teltek el. A küzdelem éveit számos siker koronázta. Az ifjusági szervezet számbeli, erkölcsi erejének gyarapodását jellemző események zajlottak le. Az eltelt időszakban egyre ujabb szervezetek csatlakoztak a DIVSz-hez, egyre több ország ifjusága választotta célkitüzéséül azokat a nemes eszméket, amelyekért annakidején 65 ország fiatalja szállt sikra.

Az ott tett fogadalomról azóta egyetlen percre sem feledkeztek meg. Bárhol is van hazája, minden fiatal emlékezetébe mélyen bevésődtek az eskü szavai: „Esküszünk, hogy nem feledjük az 1945 novemberében kialakult egységet, nemcsak ma, nemcsak ezen a héten, vagy ebben az esztendőben, hanem állandóan, mig fel nem épül az a világ, amelyet megálmodtunk és amelyért harcolunk. Esküszünk: harcolunk azért, hogy ne váljék a háboru martalékává az ifjak ügyes keze, alkotó szelleme és lelkesedése".

A világ ifjusága állja esküjét.

cz. m.

Takarékossági mozgalomban

A nyers- és segédanyagokkal történő takarékoskodás, a fémanyagok fajlagos fogyasztásának csökkentése üzemosztályunk munkaközösségének egyik fontos célkitüzése. Karbantartási részlegünk dolgozói féltő gonddal használják fel munkájukban a különféle fémeket és ennek eredményeként jelentékeny megtakaritásokat érhettünk el. A takarékossági mozgalom célkitüzéseinek alapját azok az értékes javaslatok képezik, amelyeket a munkások és technikusok terjesztenek elő a fajlagos fogyasztás csökkentése érdekében. Ebben az esztendőben például nem kevesebb mint 20 tonna különféle fémet takaritottunk meg a karbantartási részlegen.

Az elért eredményhez jelentékeny mértékben hozzájárult az az inditvány is, amelynek alapján az élesztőgyárban a tápsok számára szükséges tartályok előállításához egyszerü rozsdamentes lemezt használtunk OL 38 mm-es acéllemez és más fémből készült inoxidábilis lemezek helyett. Igy sikerült mintegy 600 kiló acél- és 1200 kiló egyéb fémlemezt megtakaritanunk.

A közelmultban sörtartályokat készitettünk a szebeni Berea Sibiului vállalat számára. E munkánál ésszerü fémszabász eljárásokkal és azzal, hogy gyakorlatba ültettük a munkások javaslatait, nem kevesebb mint 15 tonna acéllemezt takaritottunk meg. Főként az vezetett eredményre, hogy a kisebb alkatrészeket azokból a hulladékokból állitottuk elő, amelyek a szabásnál fennmaradtak. E módszerrel takarékossági mozgalmunk eredményeit 1500 kiló acéllemezzel tetéztük.

Egyéb vonatkozásu munkálatoknál szintén értünk el sikereket az anyagtakarékosságot illetően. Igy például a bukaresti Colentina szeszgyár számára végzett desztilláló berendezés javitásánál 450 kiló értékes lemezt és mintegy 25 kiló más fémanyagot sikerült megtakaritanunk.

Hangsulyoznunk kell, hogy az ujitómozgalom hatékonyan hozzájárul a fajlagos anyagfogyasztás csökkentéséhez. A legjobb eredményeket a takarékossági mozgalomban részlegünk kommunista dolgozói — Marincovici Ladislau, Forman János, Cioplea Pavel, Onca Emil, Joja Ioan és mások érték el.

Azok a felajánlások, amelyeket a karbantartási műhelyek dolgozói az 1964-es esztendőre vonatkozó tervmutatók megbeszelése alkalmával tettek, arra engednek következtetni, hogy korántsem elégedettek eddigi teljesitményeikkel. Szüntelenül arra törekszünk, hogy ujabbnál ujabb megvalósitásokat érjünk el mind a minőség javitása, mind pedig a fémek fajlagos fogyasztása csökkentésének vonatkozásában.

Szabó István
a November 7 gyár dolgozója

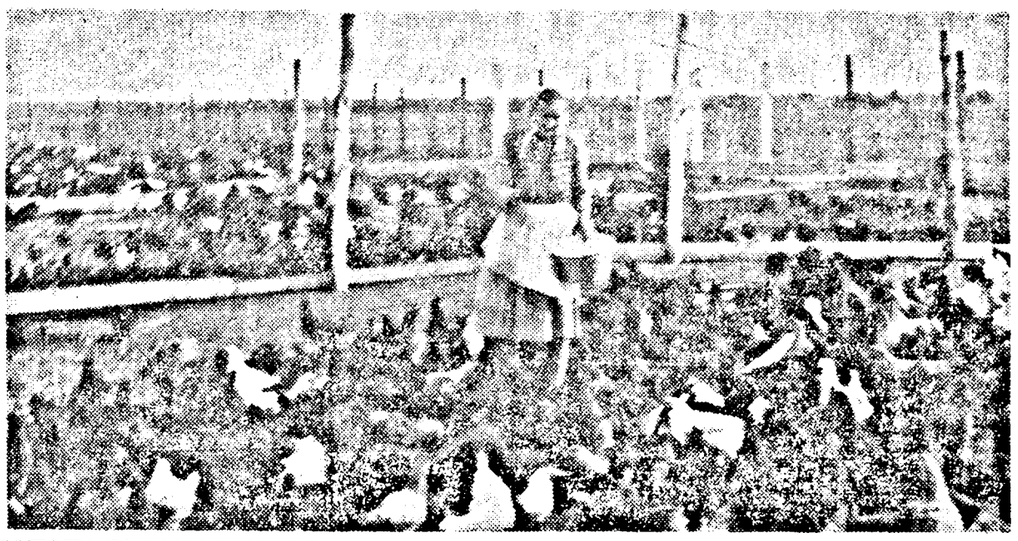

Hornea Victoriát, a mácsai kollektiv gazdaság baromfitenyésztőjét mindenki ismeri a községben. Népszerüsége annak tulajdonitható, hogy az általa gondozott ezer darab csirke a legszebb.

Versenyzászló birtokában

A versenyzászló a jó munka elismerését, tehát örömet jelent. Méltán örült az előregyártott épületelemeket készitők szorgalmas munkaközössége a nemrég megnyert zászlónak. Ez a kicsi lobogó annak a jelkéne, hogy a tartományi 7. számu ipari vállalat élenjárói lettek.

1962 harmadik negyedével szemben ez év hasonló időszakában az össztermelési tervet mintegy 897 000 lej értékkel teljesitették tul. Októberben már 23-án zárták a hónapot, mintegy három hét alatt teljesitették előirányzatukat.

Korlátlan lehetőségek

A falu közel van a városhoz. Jól lehet látni a gyárak és üzemek füstölgő, karcsu kéményeit. Ha pedig körülnézünk ebben a kis faluban, ha elbeszélgetünk az emberekkel, ha számba vesszük az uj élet jeleit, megállapithatjuk: Szentpál előtt is korlátlan lehetőségek tárultak ki, mint annyi számtalan más község és falu előtt, amelyek inmár évek óta a nagyüzemi szocialista mezőgazdálkodás utját járják. Korlátlan lehetőségek a gazdaság fejlődésére, az életszinvonal növekedésére.

A szentpáli kollektivisták büszkén jelentik ki a látogatónak: épül, szépül a falu. S valóban, ez tünik legelőször az idegen szemébe. A bánsági falvakra jellemző akácfákkal szegélyezett széles utcákon lépten-nyomon ujonnan épült vagy épülőfélben lévő házak, a televiziós antennák, a házakból kiszürődő zene jelzik az évről-évre mind jobban kibontakozó jó módot. A szép házak uj képet kölcsönöznek a szentpáli utcáknak.

— Villaszerü házak — mondják a kollektivisták, szinte valamennyien megnyomják az első szót, hadd vegye észre az érdeklődő. Mert ebben a kis faluban két jelentése is van ennek a szókapcsolatnak. Egyik az, hogy itt Szentpálon nem akármilyen házakat épitenek a kollektivisták, s a másik jelentése, hogy az itteni kőmüvesek is megmutatják mit tudnak.

Sok ilyen ház épült és épül mostanában Szentpálon. Igen, mert valamire el kellett költeni a jövedelmet, azt amit több, mint 10 esztendeje bőkezüen ont a kollektiv gazdaság. Az idén például minden hónapban 8 lej előleget osztottak munkaegységenként. Eddig sokan hazavitték a munkaegységek után járó kukoricatermést. Péró Károly közel 1000 kilogrammot, a Szabó család 2978 kilogrammot vitt haza eddig. Ez utóbbi szót külön hangsulyozzuk, mert még kapnak, hiszen az esztendő 12 hónapból áll, nem pedig tizből. Osváth János, a kertészetben tevékenykedett egész éven át négy tagu csoportjával és egy hektárnyi területről több, mint egy vagon paradicsommal termesztett többet az előirányzottnál. Ezért a csoport valamennyi tagja közel 3000 lej jutalomban részesült. Osváth János 900 kilogramm kukoricát is kapott. Szanda István csoportja szintén közel 3000 lej prémiumban részesült a paradicsom termesztése terén elért kitünő eredményekért.

Tavaly egyesitették a szentpáli gazdaságot a sofronyaival, mondván, igy jobban megy majd a munka. S valóban, a gazdaság állóalapja ma már több milliót tesz ki. Hétszáz darab sertést, 46 darab bikaborjut, 180 darab libát értékesitenek idén szerződés utján, melyből több, mint 2 millió lej bevételre számitanak. Szépen jövedelmezett a szentpáliak kertészete is, ahol több hektáron termesztettek paradicsomot, paprikát, uborkát, cukorborsót, zöldbabot stb.

Az életszinvonal emelkedésének nyomán szüntelenül ott kell járnia az általános kulturális fejlődésnek. Szentpálon ennek érdekében is tettek egyet s mást. Az idén tető alá huzzák az uj kulturotthont, melyet a község lakossága önkéntes hozzájárulással épitett. Van szinjátszó és tánccsoportjuk, énekkaruk. Szentpál előtt kitárult a világ. Korlátlan lehetőségek nyilnak mind a gazdasági, mind a kulturális fejlődés terén. Ezeket a nagy lehetőségeket ki is használják a szentpáliak.

k. s.

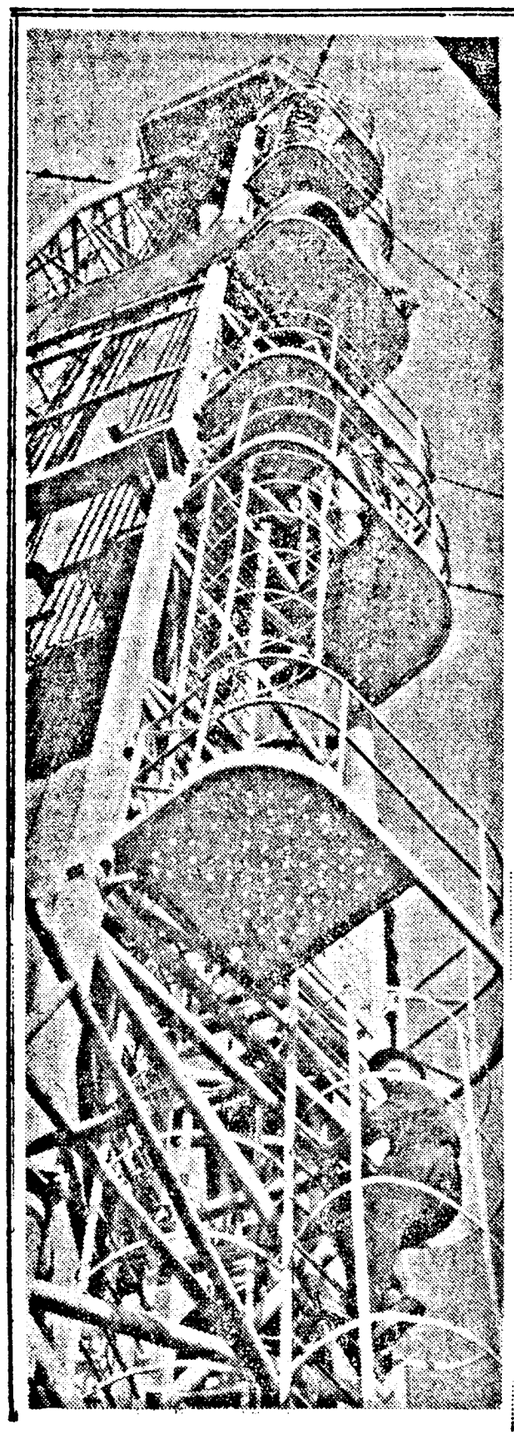

Legújabb

sek események hírek jelentések események

Átszervezik az olvasóköröket

Kürtösön is nagy gondot forditanak arra, hogy az őszi, téli időszak szabad óráit hasznosan töltsék el az asszonyok, leányok. Erre jó alkalmat nyujtanak az olvasó körök, a gazdasszonyok tanácsadója, valamint a most induló agro-zootechnikai tanfolyamok. A napokban került sor az olvasó körök ujjászervezésére. Számszerint 46 ilyen kör szolgálja Kürtösön a nőbizottsági tagok müvelődését, hasznos időtöltését.

Tegnap a piacon

Nagy volt a forgalom tegnap délelőtt a Mihai Viteazul téri piacon. A zöldség- és főzelékféléket értékesitő vállalat egységeiben nagy volt a felhozatal mind a zöldség és főzelékfélékből, mind a gyümölcsből.

Nagy mennyiségü sütni való tököt is árusitottak 0,70 lejért kilóját. A burgonya 0,80 lejbe került. A káposztát 0,75, a hagymát 1,80, a karalábét 1, a sárgarépát 1,25, a zöldséget 1,50 lejért árusitották kilónként.

A gyümölcsök közül a körtét 2,75 lejért árusitották. Ezenkivül birsalma is kapható volt. Az első osztályu birsalmának kilója 2,45, a másodosztályué pedig 1,65 lejbe került.

Jelentős megtakarítás

A Vagongyár II-es részlegének szorgalmas munkaközössége egyik fontos feladatának tekinti a minél nagyobbértékü megtakaritások elérését. Ez a törekvésük eredményesnek bizonyult. Kitünik ez abból is, hogy ezideig 421.909 lej értékü megtakaritást értek el. Ehhez az eredményhez nagymértékben hozzájárult a részlegen müködő, a belső tartalékok feltárásával és hasznositásával foglalkozó két bizottság. Emlitésre méltó, hogy az általuk előterjesztett 121 javaslatból 119-et már gyakorlatban alkalmaznak, ami 333.000 lej megtakaritást jelent a gyárnak.

Új esztergapadot kaptak

László József elvtárssal, a Husfeldolgozó Vállalat garázsfőnökével beszélgettünk, aki örömmel ujságolta, hogy uj esztergapadot kaptak, amelyet a Strungul szerszámgépgyárban készitettek.

— A különböző esztergálási munkálatokat eddig régi gépen végeztük — mondotta László elvtárs, majd igy folytatta: — A régi gép nem felelt meg a követelményeknek. Éppen ezért munkaközösségünk nagyon örült, amikor megkaptuk az uj esztergapadot. Ennek üzembe helyezésére a napokban kerül sor.

Radu Beligan a Nemzetközi Szinházi Intézet végrehajtó bizottságának tagja

A Nemzetközi Szinházi Intézet párizsi ülésén a végrehajtó bizottság tagjai közé választották Radu Beligan népmüvészt, a Müvelődésügyi Minisztérium Szinházi Tanácsának elnökét.

Radu Beligan szombaton Tokióba utazott, ahol részt vesz november 11 és 17 között a nyugati és ázsiai szinmüvészet perspektiváival foglalkozó kollokviumon. A kollokviumra a japán UNESCO-bizottságának és a Nemzetközi Szinházi Intézet japán osztályának rendezésében kerül sor.

Vári Sándor kommunista, a Szerszámgépgyár kiváló fogaskerék köszörüse is azok közé a szakemberek közé tartozik, akiknek hirnevét a minőségi munka alapozta meg az üzemben. Az általa készitett alkatrészek hajszálpontosak s még a legmagasabb igényeknek is megfelelnek.

KÜLFÖLDRŐL

HAVANNÁBAN ülésszakot tartott a Mezőgazdasági Dolgozók Országos Tanácsa. Az ülésszakon részt vettek a hat tartomány mezőgazdasági szövetségeinek képviselői, az Országos Földreform Intézet és más szervezetek küldöttei. A tanács kétnapos ülésszaka megvizsgálta a jövő évi terv kérdéseit, továbbá intézkedéseket irányzott elő a keleti tartományokban a Flora-orkán okozta károk helyreállitására.

AZ IMSZ OKTATÁSI KÖRÖK PROPAGANDISTÁINAK FIGYELMÉBE!

Szerdán, november 13-án, délután 5 órakor valamennyi IMSz politikai oktatási kör propagandistái jelenjenek meg a városi pártbizottság székházában.

Nálunk és náluk

Az St. Galler Tagblatt cimü svájci lap egyik cikkében a következőképpen számolt be a brit birodalom néhány fiának római kiruccanásáról:

„A 20—25 év közötti ifjak azzal az elhatározással utaztak az Örök Városba, hogy nem mindennapi cselekedetekkel döbbentik meg a lakosságot s aztán otthon majd elbüszkélkednek hőstetteikkel.

Tervüket már a vonatban kifőzték s amint elhagyták a pályaudvart, beültek egy étterembe. Itt alaposan berugtak, majd a Trevi kutboz mentek és ott mindannyian megfürödtek. Ám ez tulságosan megszokottnak tünhetett, ezért aztán csuromvizesen autobuszra ültek, majd a Via Venezzianon kiszálltak és lenge fürdőköpenyegbe burkolózva végigsétáltak az ut legforgalmasabb szakaszán.

A brit birodalom ifju képviselői még javában szórakoztak, amikor megjelent a rendőrség. A rendőrök felszólitották a huligán módra viselkedő fiatalokat, hogy öltözzenek fel s térjenek a szállodába. A tökrészeg fiatalok azonban egy kukkot sem értettek olaszul és „méltóságukban sértve" érezték magukat. „Védelmi állásokba" vonultak. Egyikük pisztolyt rántott s rálőtt a rendőrökre s csak nagynehezen sikerült megfékezni a garázda turistákat — 5 fiut és 6 lányt — és bekisérni a legközelebbi őrszobára".

Hát igy „szórakoznak" náluk a fiatalok — gondoltuk olvasás közben.

★

Az egyik hétköznap délutánján a Closca utcán keresztül vitt utunk. Amint az egyik szépen gondozott villa felé közeledtünk egyre erősbődő ének és zene kellemes akkordjai ütötték meg fülünket. Kiváncsian tekintettünk be az ablakon, de mivel igy nem sokat láthattunk, bementünk hát az épületbe, a CFR klubba.

Többszáz fűtőházi fiatal és más vállalat ifjumunkásai ültek a székeken és gyönyörködtek a szinpadon szereplő rigmusbrigád pattogó bökverseiben. Vajon milyen ünnepség ez? — kérdeztük meg az utolsó sor szélén ülő fiataltól.

— Nem ünnepély ez, csupán a szokásos heti ifjusági délutánra gyültünk össze — válaszolt sugva a fiatalember. Mára például verseket és dalokat tüztünk müsorra — mondotta s közben tekintete ismét a szinpadra siklott.

Most fiatal lányok, fiuk jelentek meg a szinpadon. Láthatatlan jelre egyikük csengő hangon szavalni kezdett. S amikor a verselés bevétől kipirultan befejezte, tapsorkánnal mondtak köszönetet a jelenlevők.

Alig halkult el a taps, a sorban utána következő fiatalember — Crisan Gheorghe — kezdett ismét szavalni. S e délutánon a padokon ülő fűtőházi szerelők, mozdonyvezetők és lakatosok, a tehetséges fiatalok ajkairól hallhatták Maria Banus, Mihail Beniuc, Eugen Frunza, Vladgyimir Majakovszkij és más népszerü költők legszebb verseit.

A szavalást ismét ének és tánc követte. Gyönyörü népi és könnyüzene melódiák kisértek el bennünket az utca sarkáig, amikor távoztunk. Közben felötlött bennünk az, amit nemrég a kapitalista országok fiataljairól olvastunk. Szánakozva gondoltunk ekkor az ott élő fiatalok „szórakozásaira".

Rájöttünk, hogy nem ők a bibásak, ha „több" nem telik tőlük, hanem maga a rendszer, amely ebben a szellemben neveli, formálja őket.

T. S.

HAZÁNK MINDEN TÁJÁRÓL

Nagymennyiségü ócskavasat gyüjtenek

Országszerte jelentős akció az ócskavas-gyüjtés. A lakosok a néptanácsi képviselők mozgositására lelkesen kiveszik részüket ebből a kampányból.

A fővárosban összegyüjtött ócskavas-mennyiségből 30.000 háromkarikás takaréktüzhelyet, vagy 20.000 mosógépet és 15.000 kerékpárt lehetne gyártani.

Ploiesti, Cimpina, Tirgoviste és Buzău rajonok falvain és munkásközpontjaiban a képviselők vezetésével külön csoportok szálltak ki a terepre, s jelentős mennyiségü ócskavasat kutattak fel. A tartományi ócskavasgyüjtő vállalat az év eleje óta csaknem 100.000 tonna ócskavasat és más fémet gyüjtött össze és küldött az acélmüveknek. A brassói ócskavasgyüjtő vállalat csupán az idén 13.000 vagon ócskavasat gyüjtött és küldött az acélmüveknek.

Az elmult hetekben hire érkezett, hogy a Kőolaj- és Vegyipari Minisztérium geológiai kutató trösztjéhez tartozó kőolajipari dolgozók figyelemre méltó teljesitményt valósitottak meg: országunkban először, hazai gyártmányu kőolajipari berendezésekkel elérték a 4.552 méteres furási mélységet. Képünk a „rekorder" furótornyot ábrázolja.

A tudomány segitségével

Az utóbbi években végzett kutatások, s az egyes szocialista mezőgazdasági egységekben elért eredmények arra a megállapitásra vezették a funduleai Gabona- és Iparinövénytermesztő Kutatóintézet szakembereit, hogy a lucerna országunk sikvidékeinek legértékesebb, proteindus takarmánynövénye. A lucerna 3—4-szeri kaszálásnál 30.000—35.000 kilogrammos zöldtömegtermést adott hektáronként. Az Intézet öntözéses területein 70.000—80.000 kilogramm zöldtömeget értek el hektáronként, ami több, mint 12.000 tápegységnek és 2.400 kiló emészthető proteinnek felel meg.

Az 1962—1963-ban Funduleán végzett kisérletek megmutatták, hogy a különböző időben végzett kaszálással május 1-től szeptember 1-ig még öntözetlen területeken is biztositható a folyamatos zöldtömeg-termelés.

A kutatóállomásokon és az állami gazdaságokban elért eredmények alapján a következő években kiterjesztik a lucernatermesztést a takarmánynövényeknek szánt területeken. A Bukarest tartományi kollektiv gazdaságok jövőre további 20.000 hektáron termesztenek lucernát. Ezek az egységek már be is szerezték a szükséges vetőmagot a H—652 uj lucernafajtából, amelyet a funduleai Intézet szakemberei állitottak elő a bánáti lucerna és a filiasi sárga lucerna keresztezésével. Az uj lucernafajta megőrizte a bánáti lucerna termelékenységét, de ezenfelül aszály- és fagyállóbb lett és ellenállóbb a gombásodással szemben.

Ez a fajta Funduleán 30 százalékkal több zöldtömeget és 57 százalékkal több magot hozott, mint a helyi fajták.

178 millió lej terven felüli megtakarítás

Fém- és gépgyártólpari vállalataink több, mint 178 millió lej értékü terven felüli megtakaritást értek el az első három negyedévben. Az összehasonlitható árutermelésben 1,1 százalékkal csökkentették az önköltséget a tervhez viszonyitva. A szakemberek véleménye szerint a megtakaritások legnagyobb részét főleg a termelési költségek csökkentésével, a korszerü munkamódszerek és a fejlett technika elterjesztésével érték el.

A tirgovistei kőolajipari felszerelést gyártó üzemek például csupán a fejlett öntési eljárások alkalmazásával 725.000 lejt takaritottak meg. A szebeni Balanța üzemekben egyes munkadarabok ujratervezése és a nyersanyagok ésszerübb felhasználása több, mint 2 millió lej megtakaritást eredményezett. Csaknem 4.340.000 lejt takaritották meg a Cimpulung Muscel-i üzemek vasmunkásai azáltal, hogy a hiányanyagokat más, olcsóbb anyagokkal helyettesitették anélkül, hogy ez befolyásolta volna a termékek minőségét. A 23 August üzemekben bevezetett fontos müszaki-szervezési intézkedések gazdasági hatása abban mutatkozott meg, hogy 3 millió 738.000 lejt takaritottak meg a fogaskerekek és tengelyek csoportos megmunkálásával s az ésszerü fémvágással.

MŰVELŐDÉSI OLDAL

Lászlóffy Csaba:

Reggeltől reggelig

Pontos és tiszta fényből
születik meg a reggel...
Megindulok rokon-szivekkel
birtokba venni a világot.
Birtokba venni egynapos
szándékainkat s százados
vivódásaink hagyatékát,
a könyörtelen tengert és az
elpusztíthatatlan vitorlát;
a vállak feszes izmait
és rajtuk diszítetlen, meztelen
szépségével a friss jelent
s a jövőt, amely idegen
sosem volt számunkra, s amely
a boldogságon s határtalanságon
belül szabályt jelent;
birtokba venni egy utcát, ha kell,
összes jövendő ablakaival,
és álmaink homályból kelt tavát,
még, ha csak egyetlen kis szürke hal
uszkál is benne... Birtokunkba venni
az évszázadok színelt, bölcsességét,
s a füstös áthevülő csillagfényt, mely
befest mögöttünk minden lábnyomot
a soha-vissza-nem-térés színével,
s külön a karok rengő erejét
és minden erők nyers találkozását,
a hóérintés első örömét
és az öregség halk haláltusáját,
a homlokot, ha töpreng, ráncolódik,
s az agyunk természetes ráncait,
a gondolat tüzét s a méltóságot
egy tiszta arcon, amely tegnapig
ábécéskönyvvel mérte a világot;
földünk husát, folyóink ereit,
s azt a mélyről jött kedvet, akarást, mely
az újrakezdés lázával hevít
minden reggeltől minden reggelig.

Pillanatkép a Népi Művészeti Iskolából

Korán sötétedik ilyenkor késő ősszel. A város fölött szétterülő esőfelhők már délután 5 óra felé homályba boritanak mindent. A Népi Művészeti Iskola kivilágitott folyósója most kihalt, a tanárok és növendékek órán vannak. Csak egy balettruhás pöttömnyi lányka siet anyukájával a tanterem felé, igyekszik behozni a lemaradást. Az egyik ajtó mögül zenehangok szürődnek ki, amott távozni készülő fiatalok suttogóra fogják hangjukat, hogy ne zavarják a folyóson kint rekedt csendet.

A 19. számu ajtó mögött mi sem árulja el, hogy itt órát tartanak. Kilencen hajolnak kifeszitett rajzlapok fölé, miközben feszült érdeklődéssel hasonlitják össze most kibontakozó alkotásukat a gipsz modellel. Női arckép mellett krizántémok pompáznak. A csokor alatt almák és szőlőfürtök várják, hogy az ügyeskezü fiatalok megmintázzák őket. Nincs is hiány vállalkozókban: a Higiena dolgozója, az Egyesitett kórházak könyvelőnője, a sötétkékruhás diáklány szinte egymással vetélkednek abban, hogy ki tudja élethübben, szebben lerajzolni a modelleket.

Onica Elenat a szakmai iskola tanárai küldték ide, hogy fejlessze rajztehetségét. Igaz, munkahelyén, a Készruhagyárban sok feladat vár rá, de azért délelőttönként, vagy pedig a délutáni órákban idő: szakit a rajzórák látogatására is. Most tanára, Stache Valentin festőművész áll meg a fiatal leány mögött, s néhány szakszerü utbaigazitással segit kiigazitani a hibás vonalakat. A tanár elégedetten folytatja sétáját, mig tanitványai megfeszitett figyelemmel dolgoznak. Valamennyi nagyon tehetséges — gondolja — miközben válla mögül az előtte ülő magas fiatalember könnyed kézmozdulatait figyeli. A fehér papiron mindinkább testet öltenek a gipszmodell könnyed, bájos körvonalai.

Néhány ajtóval odébb már hangosabb világ fogadja a belépőt. Dan Alexandrescu rendező gondolatösszpontositási gyakorlatot tart a holnap bábkezelőivel. Az asztalon beverő miniatür gép arra enged következtetni, hogy az előadást diafilm vetités követi majd. Szemben az ajtóval apró szinpad, no meg a tapsfüles, a kacsa és róka koma várják, hogy megkezdik a próbákat. Nem kell sokáig várakozni, hiszen a sok feladat sürget: ebben a tanévben ugyanis Topirceanu, Breslasu mondái, La Fontaine meséi elevenednek meg a kis emeleti osztályteremben. Bizony a sok mesejáték szinrevitele nem könnyü feladat, különösen akkor, ha a bábkezelők a szereplők elkészitésére is vállalkoztak. Soós István szobrászművész irányitása mellett gipszből fejeket formálnak, majd öltözéket varrnak számukra. Mennyi ötletesség, izlés és nem utolsó sorban kézügyesség szükséges egy-egy mesealak elkészitéséhez. De szerencsére ebben nincs hiány. Szikszai Magdolna, a 3-as számu középiskola tanulója, Rozdarojnea Aurelia sajtényi kollektivistalány fáradhatatlannak bizonyulnak, amikor a bábok kezelésének megtanulásáról, egy-egy bábjáték előkészitéséről van szó. Hogy ez mennyire helyt áll, bizonyitják arra a kis Aurelia esete. Kicsit tud hegedülni, eljött tehát az ősszel a városba tovább tanulni. Ekkor hallott először a bábkezelői osztályról, amely ugy megtetszett neki, hogy a zene mellett erre a szakra is beiratkozott. Azóta kétszer hetenként eljön Sajtényból az aradi Népi Művészeti Iskola tanóráira.

Az udvar végén, földszintes különálló épületben kapott helyet a szinmüvészeti osztály. Az óra utáni szünetben a növendékek nagyrésze levegőzni ment, csak néhányan maradtak a jól megvilágitott teremben.

Élénk tekintetü, barna fiatalember halkan vitázik mellette ülő társával. Suciu Nicolae, mint az iskola növendékei közül annyian, szintén faluról jött a városba, tanulni, tovább fejlődni. Mokrán évek óta tagja volt a szinjátszó csoportnak, s amikor a Vagongyárba jött dolgozni — percig sem késlekedett bekapcsolódni a gyár együttesének tevékenységébe. Igy jött rá arra, hogy az eddiginél többet kell tanulnia, mert csak igy tud majd helytállni.

Szavalás, müvészi felolvasás, beszédtechnika, szinpadi mozgás, rögtönzőkészség, maszkirozás képezik az első évesek munkáját. Csak később, a tanév végefelé kerül majd sor egy-egy szindarab jelenctének betanulására. Persze addig még sok idő van hátra. Suciu Nicolae vagongyári dolgozó, Muresan Victoria, a Sütőipari vállalat laboránsnője, Grad Ileana horiai kollektivistalány és a többiek mind a tizenketten most még csak a szinmüvészet alapfogalmainál tartanak. Ezek a tantárgyak talán nem olyan érdekesek, mint a szindarabtanulás, de mindenképpen hasznos és elkerülhetetlenül szükséges valamennyiük számára. Tudják ezt jól mindnyájan és ezért figyelmesen hallgatják tanárnőjük Neamtu Victoria szinmüvésznő magyarázatát, aki fáradhatatlanul oktatja kezdő növendékeit.

Megszünt a folyósóra kiszürődő skálázás, a rajzolók közül is sokan hazatértek. A Népi Művészeti Iskolában végefelé jár a napi munka, amely ujabb ismereteket, müvészetbe hozott elmélyülést hozott a hallgatók számára.

I. h.

A tanórák közötti szünetben előkerül a hangszer és a szinmüvészeti szakosztály hallgatói vidám dallal igyekeznek elüzni a tanulás fáradalmait. Suciu Nicolae vagongyári dolgozó, Grad Ileana horiai kollektivista nő, Muresan Victoria, a Sütőipari Vállalat laboránsnője és a többiek már a tanév elején annyira összeszeoktak, hogy nemcsak a tanulásban segitik egymást, hanem a pihenés perceit is együtt töltik.

A karikatura kiállítás margójára

A kiállitás anyagából.

A felszabadulás után uj alkotási vággyal, lendülettel dolgozott, rajzai naponta jelentek meg ostorozva mindazt, amiről hosszu időn át hallgatnia kellett. 1944—45 között megjelent karikaturái a kegyetlen fasiszta háboru pusztitásairól, áldozatairól és az embertelen gyüjtőtáborok borzalmairól adnak képet az utókornak. (Oder, Oder — a világ hiénája).

Ross 1945 utáni alkotásai arról beszélnek, hogy a háboru befejezése nem jelenti az ellenség teljes felszámolását. A régi háborus uszitók helyét ujak foglalták el, akik a pusztulás, a háboru felé szeretnék sodorni a világot. A müvész ujabb sorozatában feltárja és elitéli az Amerikai Egyesült Államok és szövetségeseinek imperialista provokátor törekvéseit (Havanna, Koreában), „Ilyen tettekért — ilyen jutalom" cimü karikaturái. Kegyetlenül leleplezi a nácizmus ujraébredését és a nyugatnémet revansista politika igazi törekvéseit. (Uj felirat a régi árun, Én vagyok-e te, Hitler, vagy te én?)

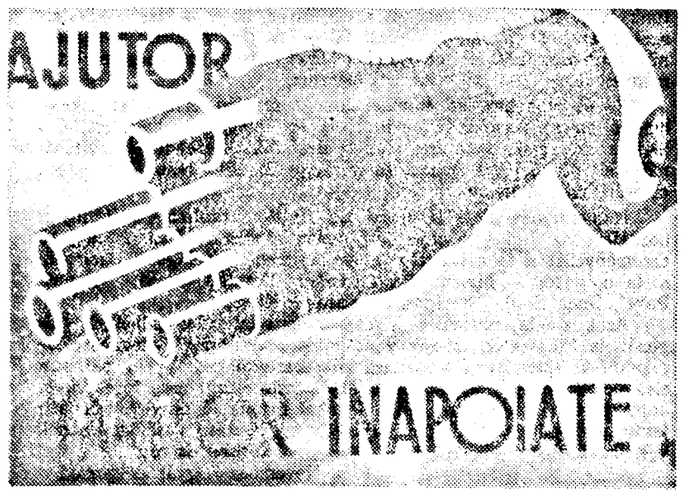

Iosif Ross egyik harcos kiállású alkotása

Az aradi muzeum kiállitási helyiségeiben megnyilt Iosif Ross gyüjteményes kiállitása, mely az RNK érdemes müvészének, grafikusának 45 éves munkásságáról ad átfogó képet. A gyüjteményes kiállitás változatos és gazdag karikatura- és szatirikus rajzanyaga a müvész kiváló tehetségéről és mesterségbeli tudásáról tanuskodik.

Iosif Ross már a multban azok közé a harcos müvészek közé tartozott, akik a forradalmi grafikák betiltása miatt mondanivalójukat karikatura alakjában juttatták kifejezésre. Haladó szellemü demokratikus lapokban, folyóiratokban megjelent karikaturáival leleplezte az uralkodó osztály aljasságait, sorozatban ostorozta a választási „szokásokat", visszaéléseket, tiltakozott a munkásság és parasztság mozgalmainak elnyomására irányuló kisérletek ellen, harcolt a militarizmus, a fasizmus ellen és sikraszállt a békéért.

A hitleri háboru éveiben a müvészt, aki oly aktivan bekapcsolódott a társadalmi, politikai harcokba, hallgatásra kényszeritették.

Bemutatja a nyugati hatalmak gyarmatositó törekvéseit a gazdaságilag elmaradt országokkal szemben, leleplezi az ugynevezett „gazdasági segélynyujtás" politikáját. (Lásd mellékelt rajz). I. Ross kiállitását uj energiák, fantázia és ötletek friss áramlata, az uj aktuális gondolat kifejező ábrázolása jellemzi. A müvész mondanivalójára, közlésére egyszerü eszközöket használ, rajza leegyszerüsitett, a cime a rajznak alárendelt. Mindez hozzájárul a pszichológiai atmoszféra megteremtéséhez.

Iosif Ross müvészete a hazai képzőmüvészeti alkotások értékes és harcos hagyományait gazdagitja, amelynek megtekintése tanulságos és feledhetetlen élményt nyujt a látogatóknak.

F. I.

Mire készülnek

a temesvári müvészeti intézmények? Az Állami Román Szinház első bemutatója Sergiu Fărcăsan: Szonett egy kisbabához cimü szinmüve. Az Állami Magyar Szinház Stefan Berciu: A vád véd c. szinmüvével kezd, majd Földes Mária: Baleset az uj utcában és Sebastian: Lapzárta előtt cimü szinmüve kerül sorra. Az Állami Német Szinháznál Al. Voitin: Arckép cimü drámája vezeti be az évadot. Az Állami Operában viszont Puccini: Turandotját próbálják.

Nemrég kedves vendégmüvész kereste fel városunkat. Ruha István, az országhatárainkon tul is ismert hegedümüvész a Csajkovszkij-fesztivál keretében a Csipkerózsikát, a Romeo és Julia nyitányt, az Olasz capricciot, valamint Csajkovszkij D-dur hegedüversenyét adta elő magas müvészi átéléssel.

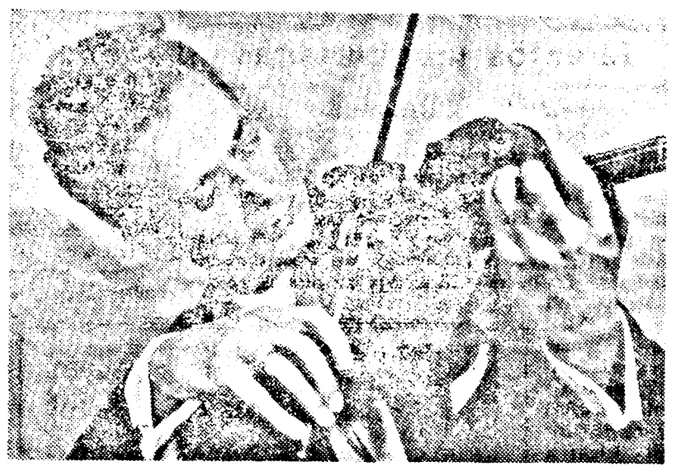

A iaşi Központi Egyetemi Könyvtár *125 éves*

A IASI EGYETEM hazánk egyik legrégibb főiskolája, 1860-ban létesült. Könyvtára azonban még ennél is nagyobb multra tekint vissza. 1838 november 18-at irták, amikor Moldva fővárosában létesitették az ország legelső egységes iskolai könyvtárát, amely alapját képezte a későbbi egyetemi könyvtárnak. Kezdetben a könyvtár a Mihăileni Akadémián kapott elhelyezést, ahol szerény körülmények között müködött s köteteinek száma sem haladta meg a kétezret. Idővel aztán ez az állomány lassan növekedett, de 20 év után is még mindig csak 4.166 kötetet számlált.

1859-ben, amikor neves irónk, Bogdan Petriceicu Hajdeu került az iskolai könyvtár élére, sok tekintetben megváltozott a helyzet. Nagy szorgalommal kezdett hozzá a könyvtár átszervezéséhez. Kimutatásokat készitett s ebben a munkájában később jelentős segitséget kapott Mihail Eminescutól és Al. Philippide-től, akik időközben könyvtárosként melléje szegődtek.

Ezernyolcszázhatvanban, amikor M. Kogălniceanu került a moldvai kormány élére, jelentős anyagi támogatást kapott a könyvtár, mintegy 32.000 lejt irányoztak elő könyvvásárlásokra, könyvkötésre, butorzatra stb. Ezenkivül a kormány határozatot hozott, miszerint a könyvtárat, az akkor épült egyetem épületében kell elhelyezni. Uj otthonában s az uj környezet közepette a szerény kis iskolai könyvtár most már gyors ütemben egyetemi könyvtárrá alakult át.

A SZÁZAD VÉGÉRE a könyvtár olyannyira fejlődött, hogy 1899-ben már 64.129 kötetet számlált. A gyarapodás nagyrészt adományokból származott s éppen ezért a könyvállomány nem mindig olyan müvekkel gazdagodott, amelyekre éppen szükség lett volna. Rendszeres és módszeres vásárlásokat, a szükséges anyagi alap hiányában nem tudtak eszközölni.

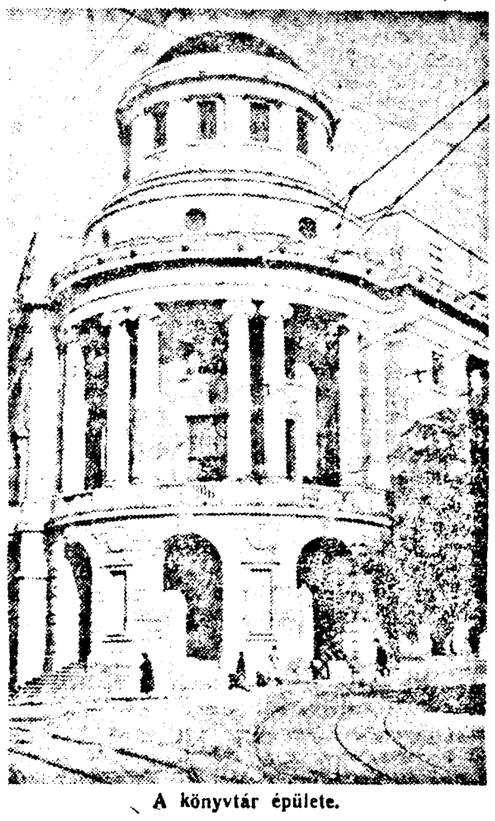

A könyvtár épülete.

A külföldön megjelent szükséges nyomdatermékeket, meg éppenséggel nem tudták beszerezni.

A századforduló után a könyvtár helyiség tekintetében is szükölködött. Szükség lett volna nagyobb olvasóteremre, meg uj raktárhelyiségekre. A felgyülemlett könyvanyag feldolgozására sem volt már megfelelő és kielégitő személyzet. Az első világháboru idejéig a könyvállomány tovább növekedett olyannyira, hogy az egyetem padlása és pincehelyisége is tömve volt könyvekkel s ami a legelszomoritóbb, ki volt téve mindennemü rongálódásnak, pusztulásnak. Ilyen állapotok mellett most már szükség volt hatásos és gyors intézkedésre. Az egyetem vezetősége rendeletet hozott, amely szabályozni kivánta a könyvtár további müködését. Uj épületben, tágas helyiséget jelöltek ki részére. A könyvtár átszervezésére és szakszerü fejlesztésére nagyobb pénzösszeget is megszavaztak, de országunknak a háboruba való belépése miatt mindez elmaradt.

A KÖNYVTÁR ÉLETÉBEN csupán a felszabadulás után következett be ugrásszerü változás, fejlődés. Ekkor uj, különálló modern épületbe költöztették át. Központi egyetemi könyvtárrá nyilvánitották s egykori könyvtárosáról, M. Eminescuról nevezték el. A könyvtár ma jobban, mint bármikor igazi hivatását gyakorolja: a haladó hagyomány szolgálatában áll.

Az elmult évek során ujonnan katalogizálták s tudományágak szerint osztályozták a könyvállományt. Külön osztályokat létesitettek. Igy például a történelmi osztály több, mint 100.000 kötettel rendelkezik. A természetrajzi osztály 22.000, a földrajzi mintegy 10.000, a jogtudományi osztály 30.000, a nyelvtudományi és irodalmi osztály több, mint 60.000 kötettel, s a legifjabb részleg, az 1951-ben létesült társadalomtudományi osztály is mintegy 40.000 kötetet számlál. Az osztályokat igy sorolhatnánk még tovább. Helyettük azonban inkább vessünk fényt az egyetemi könyvtár összállományára. Ez megközelíti az egy millió kötetet — s mint ilyen az ország leggazdagabb s egyben legértékesebb könyvtárai közé sorolható. Öt nagy olvasóterem áll a tanulnivágyók rendelkezésére s az olvasók ki is használják ezt a nagyszerü lehetőséget.

K. M.

Előkészületek

A mükedvelő együttesek VII. országos versenyének második szakasza komoly erőpróbára állitja a Teba gyár mükedvelőit is. Lelkesedésben, a verseny sikerét biztositó komoly felkészülésben nincs hiány. Valamennyi mükedvelő együttes kiválasztotta a müsort, sőt a próbákat is megkezdték már. A táncosok „Husz tavasz" cimmel témás táncot tanulnak. A rigmusbrigád müsorában: „Látlak, látlak" találó cimmel a dolgos hétköznapok eseményeiből foglalnak össze egy csokorra valót.

☆

Lelkesedés jellemzi a Gépjavitó Üzem mükedvelőit is. Az üzem klubjában már javában tartanak a próbák. A táncosok, a szólóénekesek, a hangszerszólisták már kiválasztották a müsorszámokat: A rigmusbrigádon a sor, hogy ők is munkához lássanak.

Művelődési órjárat

Tervszerűség, cselekvő együttműködés

Rövidülnek a napok, gyérül a munka a gazdaságban, több a szabad ideje a falusi embernek. E „holt szezon" azonban távolról sem jelent tétlenséget, ellenkezőleg, az erőgyüjtés időszaka ujabb feladatok teljesitése érdekében. Persze a szabadidő ésszerü, hatékony felhasználása nem olyan egyszerü dolog. Kellő irányitás, támogatás szükséges hozzá. Ez a feladat vidéken a kulturotthonokra hárul.

Tornyán, rajonunk sok más községéhez hasonlóan, tudatában vannak e követelmény fontosságának.

Lépést tartani az eseményekkel

Talán igy jellemezhetnénk az otthon vezetőségének azt a törekvését, hogy változatos, érdekes rendezvényekkel tájékoztassák a község lakosait a legfontosabb kül- és belpolitikai eseményekről, lehetővé tegyék számukra általános müveltségük, különösen természettudományos és mezőgazdasági ismereteik gyarapitását. Ez a törekvés nyáron, a sok teendő ellenére sem szorult háttérbe. A gazdaság két mérnökének, valamint a könyvtárosnőnek közremüködésével a brigádok munkahelyén rendszeresen tartottak tájékoztatót az időszerü kül- és belpolitikai eseményekről, a mezőgazdasági munkák elvégzésének menetéről, ezenkivül rövid könyvismertetőket. A nőbizottsággal karöltve minden második vasárnap közérdekü egészségügyi kérdésről hangzott el értékes előadás a lányok, asszonyok részére, amelyet nevelési kérdésekkel foglalkozó tájékoztató egészitett ki.

Dániel Matild kulturotthon igazgató elmondotta, hogy most az ősz beálltával, a rajoni néptanács müvelődésügyi bizottsága utmutatásainak megfelelően, részletes munkatervet készitettek. Ennek az a jellegzetessége, hogy a hét bizonyos napjain állandósit különböző tevékenységi formákat és ezáltal biztositja meghonositásukat, folytonosságukat. Igy például a kedd este a tudományos ismeretek és a müvelődés terjesztésének jegyében áll. Ennek keretében főleg irodalmi esteket, „Térkép előtt" müsorokat tartanak. Hét végén (szombat, vagy vasárnap) ugynevezett Élő ujság müsorra kerül sor, amelynek keretében érdekes formában a jelenlévők tájékoztatást kapnak a napirenden lévő legfontosabb nemzetközi és hazai eseményekről. Vasárnap délelőtt a gyermekek szórakoztatásáról gondoskodnak, mese délelőttöket, találós kérdés versenyt rendeznek, filmelőadásra viszik őket. Legutóbb például A dicsőség gyürüi cimü izgalmas és tanulságos filmet tekintették meg az iskolások.

Külön emlitést érdemel a szerdai nap programja. Egyik héten agrozootechnikai, másik héten pedig különböző közérdekü tudományos előadás megtartására kerül sor. E közhasznu tájékoztatók szövegét a rajoni néptanácstól kapja a kulturotthon. A tornyaiak azonban előrelátók voltak, az előadások megérkezéséig is gondoskodtak elfoglaltságról ezen a napon. Most szerdán például Kérdés-felelet estét rendeznek a hazánkban termesztett buzafajtákkal kapcsolatos tudnivalókról.

Bizakodás verseny előtt

A VII. országos kulturverseny első szakasza rajonunkban is sok helyen ujabb fiatalos lendületet kölcsönzött a mükedvelő tevékenységnek. A tornyaiak ebben a periódusban szerényen szerepeltek. Képességeik tudatában azonban most a második erőpróbán több eredménnyel szeretnének részt venni e mindenképpen nemes vetélkedésben. A nehézségek ellenére (legfőbb akadály, hogy a községben kevés a fiatal) szilárd elhatározásuk a minél alaposabb felkészülés. És ennek érdekében valóban nem is sajnálják a fáradságot, kedvvel, áldozatkészséggel tesznek meg mindent a sikerért.

A szinjátszók az év első felében is serénykedtek. Románul a *Smeoaicele*, magyarul az *Ajándék* és a *Szerelem ne siess* cimü egyfelvonásos darabokat mutatták be, éspedig nem csak Tornyán, hanem a szomszédos helységeket is felkeresték. Jelenleg a hét tagu együttes *Kakassy Endre: Virradat* cimü müvét próbálja. A fiatal tehetséges kollektivisták szivvel-lélekkel végzik ezt a könnyünek nem mondható, de vitathatatlanul szép és nemes feladatot. És az előadást talán még csak fokozza, hogy a darab az ő mindennapjaikról szól, szórakoztatóan és egyben megfontolandó tanulsággal.

A rigmusbrigád volt eddig talán a legaktivabb. Ebben az esztendőben négy uj müsorral lépett a közönség elé. Részt vett a választások előkészitésében, szóvá tette a kertészetben dolgozók „viselt dolgait", mérlegre téve eredményeket és a mulasztásokat egyaránt. Többi müsorában is a közös gazdaság legidőszerübb problémáiban foglalt állást a dicséret és a birálat hangján. A nyári „szünet" után a szükség ugy kivánta, hogy a brigádot ujjáalakitsák, friss erőkkel felfrissitsék. Az intézkedést csakis hasznosnak minősithetjük és a biztató jelek már mutatkoznak is. A brigád szorgalmasan próbálja az uj müsort, amely ezuttal is a gazdaságról, tagjainak idei munkájáról, életéről szól. A müsor szerkesztőinek éleslátásáról tanuskodik, hogy felfedezik, ami uj és követésre méltó. A konyhakertészeti brigádban dolgozó ifjusági csoport története igen érdekes és tanulságos. Sokan lekicsinylően nyilatkoztak róluk és eleinte valóban nem is volt mivel büszkélkedniök, de év végére méltán érdemelték ki az élenjáró cimet. A róluk szóló rigmusok kétségtelenül hasznosak. Persze nem kevésbé hasznos lett volna, ha a rigmusbrigád irói lehetőséget adtak volna a brigádnak, hogy „megénekelje" azt is, ami még a gazdaságban gátolja a fejlődést, hisz az egységes állásfoglalás a mulasztásokkal, hibákkal szemben éppen annyira szükséges, mint a követendő példa népszerüsitése. A brigádnak tehát ezen a téren sürgősen ki kell kerülnie a csorbát.

A november 17-re tervezett előadásról nem hiányozhatnak a táncosok sem. A „fiu-hiány" ellenére kitartóan végzik a próbákat. A müsorszámok kiválasztásánál figyelembe vették azt a helyi sajátosságot, hogy a csoportban kétszer annyi a leány.

Farkas Tibor

(Folytatása a 4. oldalon)

Nemes, fiatalos célok felé

Amikor kölcsönösen bemutatkoztunk egymásnak, semmi rendkívülit sem tapasztaltam rajta. Olyan, mint a korosztályabeli többi fiatalember. Jókedélyű, magabiztos, gondozott külsejű. Később, beszélgetésünk közben azonban rá kellett jönnöm, hogy mégis különbözik sok más huszonnégy esztendős társától ez a magas, jóvágású, göndörhaju fiatalember. Amolyan egyéniség a maga módján. Halk, megfontolt, szerény szavai, közvetlensége már az ismeretség első perceiben bizalmat keltenek az emberben. A továbbiak aztán mind meggyőzőbben igazolják, hogy Török Béla, a Fierarul gyár fiatal gépbeszabályozója öntudatos, komoly ember, olyan ifju, akire — amint mondani szokás — számitani lehet, aki bizalmat érdemel.

De talán minden jellemzésnél meggyőzőbbek önnön szavai. Ugyanis igy vall magáról:

— Nem szeretem a zajos mulatozást, a léha időtöltést. Sokkal inkább érdekel a szakma. Szeretek müszaki kérdésekkel, fizikával, kémiával, matematikai feladatokkal bibelődni.

Nem véletlen tehát, hogy alig két esztendei szakmai gyakorlat után — egy alapos müszaki tanfolyamot követően — gépbeszabályzói, csapatvezetői feladattal bizták meg az üzemben. Pedig akkor még mindössze tizennyolc esztendős volt. Ennek ellenére derekasan megállta helyét a munkában.

Azóta idestova hat esztendő, több, mint kétezer nap telt el, de szorgalma, lelkesedése mindmáig nem csökkent. Fáradhatatlanul járja a fémszabász részleget, féltő gonddal állitja be a présekbe az ujabbnál-ujabb stancnikat. Olyan pontosan, olyan lelkiismeretesen, hogy kezenyomán aligha keletkezhet selejt. Hacsak a préskezelő figyelmetlenségéből nem...

A napi munka után pedig utja az iskolába vezet. A hét öt napján szorgalmasan látogatja a középiskola esti tagozatának előadását. Utolsó éves. Közeleg az érettségi és ez most igen lefoglalja.

— S aztán? — kérdezzük.

— Remélem, sikerül a felvételi és bejuthatok az egyetemre. Természetesen továbbra is ragaszkodom a vasas szakmához. Hiszen nincs is ennél szebb!

Nem kételkedünk benne, hogyha továbbra is szorgalmasan tanul, ez a terve is sikerül. Főként azért, mert olyan embernek ismertük meg Török elvtársat, aki következetesen ragaszkodik célkitüzéseihez. S ez igy is van rendjén, hiszen az ő lelkes, fiatalos céljai valóban értékesek. Talán éppen ezért bizta rá az IMSz-bizottság, amelynek tevékeny tagja, az üzem fiataljai kommunista nevelésének kérdéseit.

— S mivel szórakozik?

— Az imént haszontalan időtöltésről beszéltem. Természetes, hogy a célszerű szórakozást nem tartom ennek. Kedvelem a sportot. Néhány esztendővel ezelőtt boxoltam. Aztán rájöttem, hogy jobban leköt a sakk. Nyáron ellenállhatatlanul vonz a természet szépsége. Járom a hegyeket, kirándulóhelyeket. Meglehetősen szükre szabott pihenőidőm jelentékeny részét a televiziós készülék képernyője előtt töltöm. Olykor-olykor olvasgatok...

Beszélgetésünk során feltettük neki azt a különösnek tünő, de véleményünk szerint indokolt kérdést: „Mi okozta számára a legnagyobb örömet, eddigi életében?", s ő gondolkodás nélkül válaszolta:

— Az, hogy a kommunisták méltónak találtak a párttagsági minőségre és soraikba fogadtak.

Valóban, aligha érhet ifjumunkást ennél nagyobb megtiszteltetés. Aki a nagy-nagy bizalomra rászolgál, az feltétlenül öntudatos ember. Török Béla pedig izig-vérig az. Jól tudta Bulboacă Conrad lakatos és Farkas Anna szerelő, hogy mit cselekszik, amikor felvételre ajánlották a pártalapszervezetbe. Mindketten alaposan ismerik, évek óta dolgoznak együtt vele s beléje belyezett bizalmukat sohasem cáfolta meg.

A fiatal csapatvezető, akit néhány esztendő mulva talán mérnöki beosztásban látunk viszont, szeretettel, ragaszkodással beszél Muresan Cornelről, mesteréről, aki kommunistához méltó türelemmel, gondossággal foglalkozott vele, készitette elő a pártba való felvételre.

Beszélgetés közben gyorsan röppennek tova a percek, a negyedórák. Csak akkor vesszük észre, hogy mennyire eltelt az idő, amikor óránkra pillantunk. Sajnos bucsuznunk kell, de indulófélben azzal a meggyőződéssel szoritjuk meg felénk nyujtott kezét, hogy ismerőseink száma olyan rátermett derék emberrel gyarapodott, aki határozottan tör nemes, fiatalos céljai felé.

—a—s

Az óragyár történetéből

Sokan olvassák a Victoria óragyárról megjelent riportokat, megnézik a termelésben élenjárókról készült felvételeket. Talán nem tulozunk, ha ugy véljük: nincs olyan aradi, aki ne tudná, hogy városunkban termel hazánk egyetlen ébresztőóra gyára. De talán egészen kevesen ismerik azt a kemény munkát, ami a gyár megalapitását és első éveit jellemezte. Érdemes feleleveniteni egyet s mást ezekből az esztendőkből.

Az első 200 ébresztőóra 1955 őszén készült el. A szereldében láttak napvilágot, abban a műhelyben, ahol abban az időben mindössze öten dolgoztak, Simolan Péter vezetésével. Csaknem minden müveletet kézzel végeztek. Bár már az első órák is, minőségileg kielégitőek voltak, viszont annál szerényebb külsővel rendelkeztek.

Sokan fogadták kétkedéssel az első gyártmányokat, sőt nem tartották sikeres vállalkozásnak. Valóban ebben az időben nem voltak gépek, számos szerszámban is hiány volt, sőt mi több, tervező sem igen akadt. De volt egy csoport kiváló szakember és egy jó vezető, Berencz József személyében. Bátrak voltak és nem riadtak vissza a nehézségektől. Az első sikert csakhamar az első komolyabb segitség követte. Megkezdték az alapozást, az uj korszerű gyárépülethez. A szerszámműhelyben gépeket terveztek és készitettek, amelyekkel az órák parányi alkatrészeit ma is esztergályozzák, marják, furják.

Lelkesedésben sem volt hiány. A feladat most már az volt, hogy egyre jobb, szebb kivitelezésű órát gyártsunk. Minden hónapban teljesitettük tervelőirányzatunkat. Összefogással, közös akarattal sikerült leküzdenünk a legkülönbözőbb természetü akadályokat. A termelés egyre inkább növekedett...

1955 ősze óta nyolc év telt el. Ezidő alatt sok minden történt a gyár életében. A magasabb szervezési forma, az uj gyárépület, a nagyobb termelékenységü gépek, a mérnökök és technikusok, a nagy tapasztalatu szerszámlakatosok mind-mind a fejlődést jelképezik. Több, mint 40 nemrégen végzett ipari tanuló került a termelőmunkába. S ha most, nyolc év távlatából egy pillantást vetünk az első kisérletekre, meglepő adatokat kaphatunk. Ma az első hónapi termelés ötszörösét állitják elő egy nap alatt a gyár szereldéjében. A minőség terén tapasztalható változáson kivül kézzel fogható sikernek számit a 12 ujtipusu óra, különböző szinárnyalatu számlappal.

A vállalat munkakozössége most ismét nagy feladat előtt áll. Az eddiginél jóval kisebb méretü szerkezet gyártását kezdik el. S ma, amikor tul vagyunk a kezdeti nehézségeken, az átállással kapcsolatosan mégis akadnak megoldani való problémák. Az apróbb alkatrészekhez még pontosabb gépek és mérőmüszerek szükségesek. Minden bizonnyal ezeket a kérdéseket is sikerül közös igyekezettel megoldanunk. Hiszen a sikerhez szükséges összefogás, tudás és akarat nem hiányzik az óragyárban.

Sváb Radu
levelező

Ifjúsági hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, november 10-én délelőtt 11 órakor ifjusági hangversenyt tart a Kulturpalota nagytermében. Vezényel: **Jan Hugo Huss**, közremüködik: **Henrieta Mirvis** szovjet zongoramüvésznő, a salzburgi nemzetközi verseny kitüntetettje.

Müsoron: **W. Klepper:** Triptic (Resicai benyomások); **Mozart:** 27. számu zongoraverseny; **Honegger:** III. szimfónia (bemutató előadás).

MILYEN IDŐ várható?

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, november 10-én változó idő, nappali felhősödéssel. Mérsékelt, majd erősödő nyugati szél. Hőmérsékleti értékek napközben 13—19, éjjel pedig 1 és 6 fok között váltakoznak.

Beszámoló- és vezetőségválasztó közgyűlések a pártalapszervezetekben

Harcban a magas terméshozamért

A Román Munkáspárt Központi Bizottsága utmutatásai nyomán, melyek értelmében a legjobb gazdasági eredményeket azokban a kollektiv gazdaságokban lehet elérni, ahol 2.000—2.500 hektárnyi területen gazdálkodnak, s a helyi adottságoknak megfelelő gazdasági ágakat fejlesztik — 1961 őszén Kürtösön is a több, mint 5.800 hektáros kollektiv gazdaságot két részre osztották. Igy egy-egy gazdaságban mintegy 1.500 család munkálja meg a közel 3.000 hektárnyi területet. Aránylag eleg rövid idő telt el, amióta egy gazdaságból két virágzó egységet létesitettek. De az eredmények máris kimagaslóak. Ez kitünt a napokban megtartott beszámoló és vezetőségválasztó közgyülésen is.

Hatékony politikai irányitás

Az Augusztus 23 kollektiv gazdaság pártalapszervezetének bürója (titkár: Priskin András) tevékenysége középpontjába a gazdaság vezető tanácsa munkájának irányitását helyezte. Sikeresen mozgósitották a vezető tanácsot s valamennyi kollektivistát, hogy a legteljesebben használják fel az összes eszközöket a gazdaság sokoldalu fejlesztésére, a gabonafélék és ipari növények hozamának emelésére, ugyszintén a takarmánytermesztés fokozására, mivel ez az alapja annak, hogy a közös tulajdont képező állatállomány a fő termelési ág szinvonalára emelkedjék.

Minden mezőgazdasági kampány kezdete előtt a pártalapszervezet intézkedési tervet készitett, nyilt pártalapszervezeti gyülésen ismertették a soronlévő tennivalókat, konkrét feladatot biztak minden párttagra és tagjelöltre. A gazdaságban meghonosodott az a jó szokás, hogy miután kiosztották a feladatokat, megszervezték a munkát, a büró, valamint a vezető tanács tagjai a terepen ellenőrzik: miként valósulnak meg a célkitüzések. Ugyancsak a büró érdeme, hogy minden időszakban a legjelentősebb kérdéseket tüzték a bürülések, valamint a közgyülések napirendjére. A büró őrködött afelett, hogy a legfontosabb helyekre — oda, ahol végeredményben eldől a termés sorsa — a legjobban felkészült kommunistákat osszák be. Ékesszóló példa erre, hogy a hat mezei és két állattenyésztő brigád felelőse közül hat párttag vagy tagjelölt. Hasonló példákkal szolgálhatnánk a csoportfelelősök, valamint az állattenyésztési részlegen s egyéb fontos helyeken dolgozókkal kapcsolatosan is.

Sokatmondó számok

Most, amikor a mezei munkákat elvégezték, csak itt-ott láthatunk egy-egy traktort, amint az őszi szántást végzik, vagy szekereket, amelyek a kukoricaszárat hordják a községbe. A fokozott ütemü munkát az épitkezéseknél, az állattenyésztésnél s nem utolsó sorban a gazdaság könyvelőségén észlelhetjük. A könyvelőségen kimutatásokat készitenek eredményeikről s elégedetten tapasztalhatják, hogy e téren van mivel büszkélkedniök.

Mindenki számára ismeretes, hogy idén nem valami kedvező volt az időjárás a gabonaféléknek. Mégis szép eredményeket értek el, különösen a Bezosztája és a Bulgária 301-es buzafajtákkal bevetett területeken. Ez a tény most már végképpen meggyőzte a gazdaság vezetőségét, hogy csakis a helyi adottságoknak, a talaj és éghajlati viszonyoknak leginkább megfelelő buzafajtákat termesszék ezután.

Kukoricából is jó termést értek el. Ehhez nagymértékben hozzájárult az a tény, hogy a vetés, valamint a kapálás alkalmával biztositották a szükséges növénysürüséget és csakis dupla hibridfajtákat használtak a vetésnél. Meg kell emlitenünk a Jivan Traian és a Sperla Petru vezette brigádokat, amelyek 130 hektárnyi területen a többieknél magasabb hektárhozamot értek el. Az alapszervezet bürójának feladata, hogy ismertesse a többiekkel is a fentiek munkamódszereit és széleskörüen alkalmazzák a tapasztalatokat valamennyi brigádban. Az előirányzattal szemben 2000 kilogrammal több kendert vágtak le egy hektárról. Cukorrépából is szép termést valósitottak meg.

Immár hagyománnyá vált, hogy a kürtösiek bő termést érnek el a korai paradicsom termesztésénél. Gazdag tapasztalatokat szereztek e téren. Idén mindössze 60 hektáron termesztették e kitünően fizető zöldségfélét, ami több, mint 4.800.000 lejt jövedelmezett. Meg kell emlitenünk Jivan Traian párttag brigádját, amely az előirányzott 470.000 lej értékü paradicsomtermés helyett 990.000 lejt valósitott meg. Sperla Petru kommunista brigádja 429.000 lej helyett 896.000 lejt ért el. A hektáronkénti hozam növelése lehetővé tette, hogy ez évben a gazdaságban 487.000 lejt osszanak ki a tagoknak többletjavadalmazásként. 1.225 kollektivistát részesitettek többletjavadalmazásban. Lasc Ilie 2.667, Bulboacă Nicolae 1.637, Anderko András 1.656, Moț Gheorghe 1.330 lejt kapott.

Ha csak egy kicsivel jobban

dolgozott volna minden brigádfelelős, minden kollektivista, akkor még jobb eredményekkel dicsekedhetnének — ez tünt ki mind a beszámolóból, mind a hozzászólásokból. Don Gheorghe, Bulboacă Ioan, Maris Ioan, Siclovan Sidonia és a többi felszólaló rámutatott: az előző évek tapasztalata beigazolta, hogy csakis azokat a buzafajtákat érdemes termeszteni, amelyek megfelelnek a helyi talaj- és éghajlati viszonyoknak. Mégis, jelentős területet vetettek be San Pastore buzafajtával, ami ez évben is — csakugy, mint azelőtt — igen alacsony termést biztositott ebben a gazdaságban. Ez kedvezőtlenül befolyásolta az átlag terméshozamot.

A kukorica termesztését illetően is mutatkoztak hiányosságok. Egyes parcellákon csak kétszeri kézikapálást biztositottak, vagyis nem fordítottak megfelelő figyelmet a talajjavitási munkálatokra. A betakaritás alkalmával, néhány fogatos a szállitás során elszórta az uton a csöveket. A paradicsom termesztésénél olykor-olykor megtörtént, hogy nem rendelkeztek megfelelő mennyiségü csomagolóanyaggal (láda, papir) s ezáltal csak késve tudták az árut a begyüjtő központba szállitani. Ez káros kihatással volt a pénzjövedelemre. Egyes munkálatoknál a helytelen szervezés nyomán könnyelmüen használták fel a munkaegységet s ezáltal a konyhakerteszetben például 1.460 munkaegységgel haladták tul az előirányzatot.

A felszólalók értékes javaslatokat tettek a munka további javitása érdekében.

★

Mindent összegezve bátran állithatjuk: a kürtösi Augusztus 23 kollektiv gazdaság kommunistái hivatásuk magaslatán állnak. Az alapszervezet egyre hatékonyabban gyakorolja ellenőrzési jogát a gazdaság vezetőtanácsa fölött, sikeresen szervezi meg a kollektivisták harcát a III. pártkongresszus célkitüzéseinek valóraváltásáért.

Az ujonnan megválasztott bürónak szem előtt kell tartania a közgyülésen elfogadott határozatokat, küzdenie kell ezek gyakorlatbaültetéséért. Minden lehetőségük meg van ahhoz, hogy jövőre még jobb gazdasági eredményeket érjenek el és ennek alapjait már idén lefektették.

Schiff László

A Vörös Trikó gyárban az Interlock részlegen dolgozik Lorint Ioan párttagjelölt. A szorgalmas segédmester igyekszik eleget tenni a reá háruló feladatoknak, szakmai utmutatást ad a hozzá fordulóknak.

N. Sz. Hruscsov beszéde a november 7-i fogadáson

MOSZKVA. (Agerpres).

Amint a TASZSZ közli, a Kremlben megtartott november 7-i fogadáson N. Sz. Hruscsov számba vette a szovjet embereknek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt 46 év alatt elért eredményeit. Rámutatott, hogy a szovjet nép az elmaradott Oroszországot a hatalmas Szovjetunióvá változtatta, amely a világon a termelés szinvonala tekintetében a második helyet foglalja el; kifejezte azonban meggyőződését, hogy rövidesen az első helyre kerül.

A szocialista országok népei — mondotta a szónok — közel állnak hozzánk, közös eszmék füznek össze, barátaink és osztálytestvéreink.

A kapitalista államok képviselőihez intézve szavait, N. Sz. Hruscsov ezeket mondotta: „Önök örvendenek, hogy közöttünk és kinai testvéreink között nézeteltérések vannak. Az Önök öröme azonban, uraim, korai. Minél jobban örvendenek, annál több keserü kiábrándulás vár Önökre. Igaz az, hogy közöttünk és kinai elvtársaink között viták és nézeteltérések vannak. Legfőbb nézeteltérésünk azonban a kapitalizmussal van. Bár kinai testvéreinkkel nézeteltéréseink vannak, a legfőbb kérdésben egyet értünk: a kapitalizmus ellen, a földesuri rendszer ellen vagyunk, a szocializmus és a kommunizmus mellett vágyunk. Meggyőződésem, hogy — nem tudom mikor, de előbb vagy utóbb — meg fogjuk érteni egymást kinai elvtársainkkal. Ugyanazon az uton haladunk, a kapitalizmus elleni közös harc utján, a kommunizmus világgyőzelme felé vezető uton!"

A szónok a továbbiakban rámutatott: „Szeretném, ha a kapitalista országok képviselői helyesen értelmeznék azt, amit a kommunista mozgalomban fennálló nézeteltérésekről mondottam. A kapitalista világ nagyon sokat beszél a táborunkban keletkezett nézeteltérésekről. Mint a kommunista világ, a Szovjetunió képviselőjét, elszomorit, hogy a kommunista pártok között, a szocialista országok között nézeteltérések vannak. Éppen ezért mi mindent megteszünk ezek felszámolásáért és a nemzetközi kommunista mozgalom szilárd egységének megteremtéséért".

A szovjet kormányfő ezután a különböző társadalmi rendszerü államok békés egymás mellett élésl politikájának jelentőségéről beszélt: „Mi mindent elkövetünk a békéért; a békés egymás mellett élésért, mindent megteszünk, hogy minden ország népei maguk válasszák meg a fejlődésnek azt az utját, amelyet a leghelyesebbnek tartanak. Az államok belügyeibe való be nem avatkozás mellett vagyunk".

A szónok rámutatott, hogy a Szovjetunió békében akar élni az Amerikai Egyesült Államokkal. Ha az Egyesült Államok megtámadja Kubát — mondotta — mi a forradalmi Kuba mellett leszünk! A békés egymás mellett élés elve megköveteli, hogy minden ország tartsa tiszteletben más országok szuverénitását".

A fogadáson részt vettek az amerikai üzleti körök képviselői. A szovjet kormányfő a következő szavakkal fordult hozzájuk: Ugyanazon a bolygón élünk és senki sem üzhet el bennünket erről a bolygóról. És mivel egyazon bolygón élünk, békében kell élnünk. A szovjet kormányfő az USA-val való gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése mellett foglalt állást.

N. Sz. Hruscsov megjegyezte, hogy az utóbbi időben sokat beszélnek „Moszkva szelleméről". „Moszkva szelleme a béke szelleme. Aláirtuk a nukleáris kisérletek hátom közegben való eltiltására vonatkozó moszkvai szerződést. Készek vagyunk más olyan egyezményeket is aláirni, amelyek a nemzetközi biztonságot szolgálják".

N. Sz. Hruscsov pohárköszöntőjében éltette a forradalom megvalósitóit, a Szovjetunió dolgozóit, azokat a népeket, amelyek Lenin utjára, a szocializmus épitésének utjára léptek és megteremtették a szocialista államokat, azokat a népeket, amelyek lerázták a gyarmati igát, azokat a népeket, amelyek a szabadságért és függetlenségért, a nemzeti és társadalmi felszabadulásért harcolnak, éltette a nemzetközi munkásosztálynak a fogadáson jelenlevő képviselőit, a népek közötti barátságot, a békés egymás mellett élést és a világbékét.

Néhány mondatban

Az országos vivóbajnokság keretében csütörtökön rendezték meg a fővárosi Recolta teremben a női törvivó verseny utolsó menetét. Az országos bajnok cimet Maria Vicol (Bukaresti Progresul) szerezte meg 34 ponttal. Második Suzana Jencik (Szatmári sportiskola) lett 30 ponttal, harmadik pedig Ana Ene (Bukaresti Progresul) 24 ponttal. Szabóné Orbán Olga és Suzan Tasi a negyeddöntőben kiestek.

☆

A Floreasca sportcsarnokban pénteken megkezdődött a Román NK 6. nemzetközi tornászbajnoksága, amelyen kilenc ország férfi és női sportolói vesznek részt. A nők kötelező gyakorlatalban jól szerepelnek a román versenyzők. Az egyéni összetett versenyben Sonia Iovan vezet 37,40 ponttal. További sorrend: Anastasia Ionescu és Mzija (szovjet) egyaránt 37,38 pont, Elena Leustean 37,10 pont. Korláton Sonia Iovan, gerendán Anastasia Ionescu, talajgyakorlatokban pedig Elena Leustean győzött.

A férfiak közül a szovjet tornászok szerepeltek szépen: Gromov és Kuc 55,65, illetve 55,40 ponttal az első helyeken állnak. Következik Siegfried Fulle (Német DK) és Fr. Orendi (Román NK) egyaránt 55 ponttal. Gromov lovon lett első, továbbá a talaj- és korlátgyakorlatokban, Orendi az ugrógyakorlatokban, Kádár gyürüben, Kuc pedig nyujtóban győzött.

★

Az Orosz SzSzSzK női kosárlabda csapata péntek este Kolozsváron mérkőzött a város válogatottjával. A győzelmet a vendégek szerezték meg 79:47 (50:24) arányban.

★

Ljubljanában Jugoszlávia nemzetközi asztalitenisz bajnokságának döntőjében a Román NK női csapata 3:0-ra győzött Anglia csapata ellen. Maria Alexandru 2:1-re (11, 16, 15) legyőzte Diana Rowet, Ella Constantinescu 2:0-ra (13, 19) nyert Shanon-nal szemben, a párosban pedig Alexandru—Constantinescu 2:1 (14, 19, 16) arányban győzött a Rowe—Shanon pár ellen. Az elődöntőben női csapatunk a Német SzK csapatát 3:0-ra győzte le, Anglia pedig nagy meglepetésre ugyancsak 3:0-ra győzött a Magyar NK csapatával szemben. A férfi elődöntő eredményei: Svédország—Jugoszlávia II. 3:1, Jugoszlávia I.—Szovjetunió 3:0.

A MŰZIKBAN VETÍTIK

PROGRESUL filmszinház: Utazás léggömbbel. VEAC NOU filmszinház: XVIII. Káin. IFJUSÁGI filmszinház: A leszakadt hid. VICTORIA filmszinház: Üzletemberek. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): A délibáb. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Huszárok balladája. MIKELAKAI filmszinház: Válás olasz módra. CFR Grádiste: A szüz.

★

A SZÍNHÁZ bemutatja

Vasárnap, november 10-én, 15 óra 30-kor: De la caz la caz... dar cu haz (bérletszünet) és este 19 óra 30-kor: Grădina cu trandafiri (L bérlet).

Figyelem!

AZ ARADI TARTOMANYI MÚZEUM

különböző művészi testményeket, szobrokat és porcelánt

vásárol

Az érdeklődők november 15-ig, naponta 10 és 1 óra között keressék fel az aradi Kulturpalotában lévő muzeumot.

PRICHINDEL BÁBSZINHÁZ musora

Vasárnap, november 10-én, 10 óra 30-kor: Poveste despre un băiat mic és 16 órakor: In țara lăudărosilor.

AZ ARADI TARTOMANYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 1 és délután 3 és 6 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőművészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma és a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállitása és „IOSIF ROSS" karikatura kiállitása.

A Leone-kormány lemondása után

KÜLPOLITIKAI kommentár

Hat hónapig tartott az átmeneti időszak, amely alatt Olaszországot a folyó ügyek intézésével megbizott hivatalnok-kormány vezette. A Leone-kormány most lemondott és igy ujra napirendre került egy uj koaliciós kormány megalakitása. A kereszténydemokrata párt az ez év áprilisában megtartott választásokon számos képviselőházi mandátumot vesztett (e párt jelenleg a 630 mandátumból 260-nal rendelkezik) s ezért régi szövetségesei (első sorban Saragat szociáldemokrata pártja) segitségével sem biztosithatja a parlamenti többséget. A választások ugyanakkor az Olasz Kommunista Párt befolyásának és népszerüségének jelentős növekedéséről tanuskodtak. Ez megmutatkozik abban is, hogy e párt mandátumainak száma 140-ről 166-ra gyarapodott. Ez késztette a kereszténydemokraták vezetőségét arra, hogy a Nenni vezetése alatt álló Olasz Szocialista Párt felé forduljon, mert e párt szavazatai biztositanák számára ezt a többséget. Igy született meg a „középbal"-kormány gondolata. E kormányban a kereszténydemokrata párt képviselői, valamint az előző kereszténydemokrata jellegü kormányokban már többször részt vett szociáldemokrata és republikánus pártokon kivül részt vennének a szocialista párt képviselői is. Noha Nenni beleegyezett e formulába, ez gyakorlatilag nem valósulhatott meg, mert az inditvány nem kapta meg az OSzP Központi Bizottságában a kellő szavazattöbbséget. A kormányban való részvétel problémája igy az október végén megtartott pártkongresszus elé került. A kongresszus záróhatározata magáévá tette ugyan Nenninek és az általa képviselt áramlatnak álláspontját, de ugyanakkor figyelembe veszi a párton belüli többi áramlatok kifogásait is. E szerint nem szabad akármilyen körülmények között együttmüködni a kereszténydemokratákkal. E kifogások a határozat azon részében tükröződnek, amelyek belpolitikai téren alapvető reformokat követelnek az olasz gazdasági életben, külpolitikai téren pedig ellenzik az országos vagy nemzetközi nukleáris erő létrehozását és Nyugat-Németország hozzájutását az atomfegyverhez.

Ezek a követelések azonban ellenállásra találtak a kereszténydemokrata párt egyes körei részéről, amelyek szkeptikusak a balközép formula gyakorlatba ültetési lehetőségét illetően. Ez kitünt abból, hogy a kereszténydemokrata párt országos tanácsának nemrégi ülésén tizenhatan foglaltak állást a szocialistákkal való együttmüködés ellen. Pella és Scelba volt miniszterelnökök, valamint Gonella képviselő ilyen értelmü határozati javaslatot is előterjesztettek. Igy tehát még az uj formulát kezdeményező párton belül sem alakult ki a végleges álláspont.

Ugyanakkor a republikánus párt és a szociáldemokrata párt soraiban is élénk tevékenység észlelhető. A republikánus párt vezetőségi ülésén Reale és La Malfa képviselők — miután egyetértettek egy ujabb koaliciós kormányban való részvétellel — kijelentették, hogy az uj kormánynak meg kell oldania számos kérdést, mint például a közigazgatási reform, a közoktatási rendszer megjavitása, az elmaradt déli vidékek iparfejlesztésének támogatása, a falusi részesmüvelési rendszer reformja. Hasonló reformokat követelt a szociáldemokrata párt is. Ezek a követelések egyrészt az emlitett pártok tagságának pressziója tükrözik, másrészt pedig ezek a pártok igy szeretnék bőviteni tömegbázisukat. De a kereszténydemokrata párt vezetőségén belüli konzervativ elemek még részletreformokról sem akarnak hallani.

Az érdekelt pártok képviselői tehát ilyen körülmények között tárgyalnak. Ugyanakkor folytatódtak Segni elnök tanácskozásai is a politikusokkal. Valószinünek tartják, hogy e tanácskozások után a napokban Aldo Moro, a kereszténydemokrata párt főtitkárát bizzák meg a kormány megalakitásával.

G. Pastore,
az Agerpres tudósitója

A tartományi villamossági vállalat

épitkezési és szerelési részlege

szakképzett villanyszerelőket ALKALMAZ

a Bánát tartományi energetikai munkálatokhoz. Fizetés akkordrendszer szerint.

Az érdekeltek juttassák el felvételi kérvényeiket a tartományi villamossági vállalat épitkezési és szerelési részlegének aradi fiókjához, Vörös Hadsereg utja 65—71 szám.

Az arab kőolajipari kongresszus munkálatai

BEIRUT. (Agerpres.) — Szombat reggel, egynapos megszakitás után folytatta munkáját az arab kőolajipari kongresszus. Mint ismeretes, a kongresszuson részt vesz az arab országok csaknem 600 küldötte, az arab kőolajat kiaknázó társaságok képviselői és megfigyelők számos országból, köztük román kőolajipari szakemberek. A szombati ülésen külföldi társaságok által fizetett járadékoknak és a profitok felosztásának a kérdését tárgyalták. E kérdésekben két álláspont alakult ki. Az egyik szerint, amelyet főként Abdallah el Tariki, Szaud-Arábia volt kőolajipari minisztere (jelenleg számüzetésben él külföldön) képvisel, a termelő országoknak teljes ellenőrzést kell gyakorolniuk kőolajkincsük kiaknázása fölött. A másik álláspont szerint csupán felül kell vizsgálni a jelenlegi kőolajipari egyezményeket, különösképpen a járadékok összege és a profitok felosztása tekintetében. Ez utóbbi álláspontra helyezkedik a Kőolajexportáló Országok Szervezete, amelyben néhány középkeleti ország és Venezuela vesz részt.

Több felszólaló azt javasolta, hogy a külföldi társaságok által az illető államoknak fizetett adókat tekintsék termelési költségeknek, s az adók kifizetése után megmaradt hasznot osszák el egyenlően a termelő ország és a petróleumtársaság között. Más felszólalók kérték a termelő országnak járó haszonrészesedés növelését.

Az indonéz parlament két törvényt fogadott el

DZSAKARTA (Agerpres). Az indonéz parlament szombaton két törvényt szavazott meg, amelyek uj alapokra helyezik a külföldi kőolajtársaságok működését Indonézia területén. E törvények értelmében az amerikai Stanvac, Caltex és Pan American s a brit Shell társaságok — az indonéz állami kőolaj-vállalatokkal szerződéses viszonyba lépnek. A törvények szerint 5 éven belül államositják a belföldi kőolajtermékkereskedelmet, a következő 15 évben pedig a Kőolajfinomító vállalatokat.

A törvényes rendelkezések az indonéz kormány és a külföldi társaságok ez év juliusában létrejött megegyezésen alapulnak. A törvényeket egyhangulag elfogadták.

Az ujság a KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSz-közgyülés Szociális, Humanitárius és Kulturális bizottságának munkálatai

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres különtudósitója közli: Az ENSz-közgyülés Szociális, Humanitárius és Kulturális Bizottsága (3. számu bizottság) megkezdte Az ember polgári és politikai jogai cimü paktum második cikkelyének megvitatását. A cikkely kötelezővé teszi az államok számára, hogy tartsák tiszteletben és garantálják a területükön élő egyéneknek a paktumba szentesitett jogait, tekintet nélkül fajra, szinre, nemre, nyelvre, vallásra, felfogásra, nemzeti vagy társadalmi eredetre stb.

Traian Ionascu professzor, a Román NK küldötte védelmébe vette a cikkely jelenlegi megfogalmazását, jogi érvekkel támadta egyes küldöttségek módositó javaslatait, amelyek kifejezés-változtatásokkal gyengiteni akarják a cikkely hatékonyságát.

Befejezésül a román küldött kérte, hogy jelenlegi formájában szavazzák meg a cikkelyt.

Találkoztak a két német állam szakszervezeteinek és munkásainak képviselői

BERLIN (Agerpres). A Szabad Német Szakszervezeti Szövetség sajtószolgálata közölte, hogy a napokban Berlinben találkoztak a két német állam szakszervezeteinek és munkásainak képviselői. A részvevők közös érdekü problémákról tárgyaltak. Követelték, hogy a nyugatnémet politika járuljon hozzá tevékenyen a béke biztositásához, a leszerelési intézkedések megkönnyitéséhez. Kidomboritották az összes vitás kérdések, főként pedig a két német állam viszonyát érintő problémák tárgyalások utján való rendezésének szükségességét.

A nyugatnémet munkásság képviselői kifejezték azt az óhajukat, hogy bővitsék az együttmüködést a Német DK szakszervezeteivel.

John Bernal nyilatkozata a dél-vietnámi helyzetről

LONDON (Agerpres). John Bernal a Béke-világtanács elnökségének ügyvezető elnöke nyilatkozatot tett közzé a dél-vietnámi helyzetről, s ebben hangsulyozza: a katonai rendszer első akcióiból itélve nem lehet arra következtetni, hogy az országban lényeges változások történnek.

A dél-vietnámi nép elleni háboru folytatódik, a parasztokat továbbra is stratégiai falvakba kényszeritik, a szántóföldeket és a településeket napalm-bombákkal égetik fel. Az uj hatóságok „nemzeti fegyelemre" szólitanak, s ez arra mutat, hogy a dél-vietnámi nép nem várhat demokratikus változásokat — hangsulyozza a nyilatkozat.

A kialakult helyzet megköveteli, hogy akik a világbékéért és a dél-vietnámi nép jólétéért küzdenek, felujitsák erőfeszitéseiket a Béke-világtanács Elnökségének Dél-Vietnammal kapcsolatos határozataiban javasolt célok megvalósitásáért: a háboru megszüntetéséért, az idegen fegyveres erők kivonásáért, az 1954. évi genfi egyezmények valóra váltásáért — s igy a dél-vietnámi nép önrendelkezési jogának elismeréséért — és a haza egyesitéséért — fejeződik be a nyilatkozat.

A máltai miniszterelnök Londonba utazott

LA VALETTA (Agerpres). Borg Olivier, Málta (brit gyarmat) miniszterelnöke Londonba utazott. A La Valetta-i repülőtéren kijelentette az ujságiróknak, hogy Londonban tanácskozásokat akar folytatni Duncan Sandys gyarmatügyi miniszterrel Málta függetlenségének megadásáról. A máltai miniszterelnök hozzáfüzte, hogy a megbeszéléseken érinteni fogja az Angliával kötött katonai és pénzügyi egyezmények kérdéseit. Mint hangoztatta, eltökélt szándéka, hogy 1964. május 31-ig kivivja Málta függetlenségét.

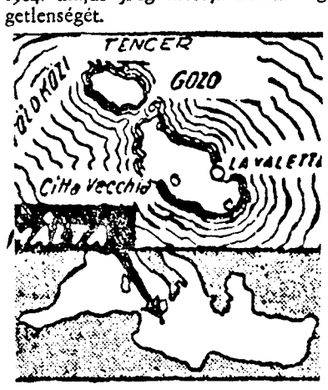

Málta, az utolsó európai gyarmat

U. K. Kekkonen fogadta a DIVSz küldöttségét

HELSINKI. (Agerpres.) — U. K. Kekkonen elnök fogadta a DIVSz küldöttségét, amely G. Pillar, a szövetség alelnöke vezetésével ellátogatott Finnországba. A megbeszélés folyamán az államelnök hangsulyozta a világ ifjusági szervezetei közötti kapcsolatok fontosságát a nemzetközi feszültség enyhitése, a tartós világbéke szempontjából.

Szinezett viz — mint gyógyszer!

ROMA. (Agerpres.) — Az Il Giorno szerint az olasz egészségügyi minisztérium megtiltotta 13 „mindössze szinezett vizet tartalmazó" gyógyszer gyártását és forgalmazását.

A lap megirja, hogy 1962 juliusa és 1963 októbere között Olaszországban 977-féle gyógyszert vontak ki a forgalomból, mert nem feleltek meg a követelményeknek.

A deficites dán kereskedelmi mérleg és a Közös Piac

BRÜSSZEL. (Agerpres.) — Amint a Les Echos francia gazdasági napilap jelenti, nemrégiben dán hivatalos küldöttség érkezett Brüsszelbe, hogy a Közös Piac-bizottsággal együtt tanulmányozza, milyen következményekkel járhatna a hat tagállam mezőgazdasági politikájának alkalmazása a Nyugat-európai Gazdasági Közösség országaiba irányuló dán exportra.

Az ujság szerint a megbeszélések előtt Per Haekkerup dán külügyminiszter tett látogatást Brüsszelben. A külügyminiszter kijelentette, hogy az utóbbi időben csökkent Dánia mezőgazdasági termékeinek eladása a Közös Piac tagállamaiban. Mint mondotta, a Közös Piac agrárpolitikája tovább rontja az amugy is deficites dán kereskedelmi mérleget.

Az új görög kormány megtartotta első ülését

ATHÉN. — Al. Gheorghiu, az Agerpres tudósitója jelenti: Az uj görög kormány november 8-án megtartott első ülésén Papandreu miniszterelnök vázolta a Centrum Unió általános programját és beszélt a kormány felelősségéről. Kijelentette, hogy a Centrum Unió teljesiteni fogja a hatalom átvétele előtt a népnek tett igéreteit, s megteremti „az igazság államát". „Az összes görögök, pártállásra való tekintet nélkül, szabadok és egyenlőek lesznek a hatóságok és a törvény előtt" — mondotta.

Papandreu hangoztatta, hogy a kormánynak megfelelő többségre van szüksége és ezért december 11-én a parlamenti ülésszakon felhivással fordul a képviselőkhöz. Ha a parlament nem adja meg ezt az abszolut többséget — mondotta a miniszterelnök — akkor „a néptől fogja kérni". (vagyis uj választásokat ir ki).

Ugyanezen a napon hivatali beiktatása alkalmából Mavrosz, az uj koordinációs miniszter sajtónyilatkozatot tett a Papandreu kormány gazdasági politikájáról. Elmondotta, hogy nagy figyelmet fognak forditani a beruházások és a kivitel növelésére. A kormány e célból teljes mértékben támogatni fogja a külföldi tőkeberuházásokat és a külföldi vállalatokat, amelyek Görögországra is kiterjesztik tevékenységüket.

A görög sajtó részletesen foglalkozik az uj görög kormány megalakitásával és ennek politikai programjával.

A Messzimvrini cimü lap megirja, hogy Gramatidisz képviselő ütötte tegnap az első rést az ERE politikáján, mert Karamanlisz irányvonalával szembehelyezkedve az ERE és a Centrum Unió közötti együttmüködés mellett foglalt állást. Az Ethnosz szerint az ERE párt nem óhajt uj választásokat, mert a szavazatarány legutóbb a Centrum Unió javára tolódott el.

Hatalmas bányakatasztrófa Japánban

TOKIÓ (Agerpres). A Fukuokatol 65 mérföldnyi távolságra lévő Mikawa szénbányában november 9-én robbanás következtében beomlott a főtárna. A robbanás tönkretette a szellőztető berendezést s igy a bánya tele van gázzal, ami megnheziti a mentési munkálatokat.

Legujabb adatok szerint 171 bányász meghalt, 132 megsebesült. A széndioxid és más gázok miatt kevés a remény a bányában lévő 300 váját megmentésére.

A United Press International azt irja, hogy ez egyike a legnagyobb bányakatasztrófáknak.

Chilében felépitik a világ egyik legnagyobb csillagvizsgálóját

SANTIAGO DE CHILE (Agerpres). Amint Santiago de Chileben közölték, a chilei kormány megállapodást kötött a déli félteke csillagászati kutatásával foglalkozó európai szervezettel (ennek tagja több nyugat-európai ország), hogy Chilében felépitik a világ egyik legnagyobb csillagvizsgálóját. Otto Heckmann, a szervezet vezérigazgatója kijelentette, hogy a mintegy nyolc év alatt elkészülő obszervatóriumot Santiago de Chiletől 500 mérföldre északra, az Andokban lévő Vicuna vidéken épitik fel. Megállapitották ugyanis, hogy Chilének ez a vidéke a legalkalmasabb a déli félteke csillagászati kutatásaira.

Joao Goulart:

A brazil kormány kész végrehajtani az agrárreformot

RIO DE JANEIRO (Agerpres). Goulart, Brazilia elnöke egy nagygyülésen kijelentette, hogy a brazil kormány kész végrehajtani az agrárreformot és földhöz juttatni 3 millió parasztot.

Az elnök hangsulyozta, hogy a földreformot békés uton hajtják végre. A földreform demokratikus és pártatlan végrehajtása kell hogy legyen az alapja a társadalmunknak szükséges összes gazdasági és szociális változásoknak — mondotta s hozzáfüzte: türhetetlen állapot, hogy Braziliában a nagybirtokosok 267 millió hektár földdel rendelkeznek és ennek csupán 11 százaléka áll müvelés alatt. Ez teszi szükségessé sok millió paraszt földhöz juttatását.

Averell Harriman tárgyalásai az argentin külügyminiszterrel

BUENOS AIRES. (Agerpres.) — Averell Harriman, az USA külügyminiszter helyettese pénteken megbeszélést folytatott Buenos Airesben Miguel Angel Ortiz Zavala argentin külügyminiszterrel. Az amerikai sajtó szerint Harriman azt a feladatot kapta Kennedy elnöktől, birja rá az argentin kormányt, hogy ne vizsgálja felül az észak-amerikai kőolajtársaságokkal kötött szerződéseket.

Amint a Prensa Latina közli, Harriman megérkezése előtt az Argentin Dolgozók Szövetsége nyilatkozatban követelte az összes ilyen szerződések hatálytalanitását. A Poligráfiai Munkások Szakszervezeti Szövetsége szintén nyilatkozatban hangsulyozta, hogy a kőolajipari szerződések hatálytalanitása nem ellenséges lépés az USA-val szemben, hanem Argentina létérdekeinek védelme.

Októberben volt öt éve annak, hogy verseny indult a Kommunista brigád cim elnyeréséért. E mozgalom kezdeményezője a moszkvai fütőház dolgozója, Vladimir Stanilevici, az 1-es számu brigád vezetője volt. A brigád tagjai mindent elkövetnek, hogy továbbra is megőrizzék e megtisztelő cimet.

Külföldi távirdák

OSTRAVA (Agerpres). Amint a CETEKA közli, az Ostrava-Karvina medencében 105,4 százalékra teljesitették az októberi szénkitermelési tervet.

A bányászok terven felül 121.350 tonna szenet hoztak felszinre és 372 méternyi tárnát vágtak.

☆

MOSZKVA (Agerpres). A moszkvai Lomonoszov-egyetem közelében ötemeletes tömbházakból álló uj lakónegyed épül előregyártott elemekből. Egy-egy ház teljes felépitése 18 napot vesz igénybe: napi átlagban 315 lakást fejeznek be.

Az utóbbi öt évben 7 százalékról 60 százalékra emelkedett az előregyártott elemekből épitett tömbházak részaránya.

☆

NEW YORK (Agerpres). November 8-án tüntetés zajlott le a New York-i spanyol konzulátus előtt tiltakozásul a spanyol bányászok üldöztetése ellen.

A tüntetést a spanyolországi polgárháboruban részt vett Abraham Lincoln dandár veteránjai szervezték meg. A tüntetők röpcédulákon hivták fel a figyelmet a spanyol bányászok elleni rendőrterrorra.

☆

VIENTIANE (Agerpres). Szuvanna Fumma herceg, Laosz miniszterelnöke visszatért Vientiane-ba. Szeptember 11 óta külföldön volt, részt vett az ENSz-közgyülés ülésszakán, majd pedig látogatást tett az USA-ban, Franciaországban, Angliában, a Szovjetunióban, Indiában és Thaiföldön.

LEOPOLDVILLE (Agerpres). A kongói hadsereg parancsnokságának szóvivője szerint Katangában foglyul ejtették Csombe egykori csendőrségének 40 tagját. A csendőrök a dzsungelbe menekültek, s bandákba verődve gaztetteket követtek el. A szóvivő közölte, hogy azokat a csendőröket, akik öltek és raboltak, Leopoldville-ben törvényszék elé állitják, a többiek beállhatnak a kongói nemzeti hadseregbe.

Sajtójelentések szerint a katangai zendülők csoportosan menekültek Észak-Rhodesiába.

☆

LONDON (Agerpres). Cheddi Jagan, Brit Guayana miniszterelnöke, miután Londonban részt vett az országa uj alkotmányáról tárgyaló értekezleten, hazautazott az angol fővárosból. Az elutazása előtt tett nyilatkozatában tiltakozott az ellen, hogy az angol kormány meghatározatlan időre el akarja napolni a gyarmat függetlenségének megadását és a népakarattal ellentétes választási rendszert akar rákényszeriteni.

☆

CARACAS (Agerpres). A caracasi rendőrség pénteken letartóztatott 14 embert, akik állitólag kapcsolatban álltak a partizánokkal. Az Associated Press jelenti, hogy az igazságügyminisztérium közleménye szerint mintegy 500 politikai fogoly csatlakozott a caracasi börtönben sinylődő parlamenti tagok éhségsztrájkjához.

☆

SANTIAGO DE CHILE (Agerpres). A Chilei Köztársaság Statisztikai Igazgatósága bejelentette, hogy az országban az év eleje óta októberig 35 százalékkal drágult a megélhetés.

☆

PÁRIZS (Agerpres). A francia Zajellenes Liga a nemzetközi szakegyesülettel együtt elhatározta, hogy 1964. május 15. és 16. között megtartják Párizsban a 3. nemzetközi zajellenes kongresszust.

☆

BONN (Agerpres). A nyugat-németországi Raistingben távközlési állomást helyeztek üzembe. Az állomás a Telstar relérendszeréhez tartozik és Anglia, az NSzK, Franciaország, Brazilia, Olaszország és az USA között biztosit kétoldali telefonbeszélgetéseket, telex-adásokat, fényképeket továbbit stb.

A Telstar igénybevételével pénteken első izben bonyolitottak le telefonbeszélgetést Raisting és Washington között.

☆

LUSZAKA (Agerpres). Luszakában közzétették az észak-rhodesiai multheti községi választások eredményeit. A Kenneth Kaunda vezette Észak-Rhodesiai Egyesült Nemzeti Függetlenségi Párt a nyolc legfontosabb városi tanács közül négyben megszerezte a helyek többségét. A kisebb afrikai pártok, például az Afrikai Nemzeti Kongresszus, másik három városi tanácsban többséget értek el, mig a fehér rasszisták csak nehezen tudtak meghóditani egyetlen városi tanácsot.

☆

TOKIÓ (Agerpres). Tokióban megtartották az első országos leszerelési diákszemináriumot. A szemináriumon 13 japán egyetem képviseletében 600 diák vett részt.

A szeminárium határozatban hangsulyozta, hogy a japán diákoknak meg kell magyarázniuk az egész népnek a moszkvai részleges atomcsend-egyezmény jelentőségét, s határozottan támogatniuk kell a béke- és leszerelési mozgalmat.

☆

HELSINKI (Agerpres). Az Aero finn légiforgalmi társaság egyik repülőgépe lezuhant az Aaland-szigeti mariehammi repülőtér közelében.

Amint a France Press közli, a repülőgép 24 utasa közül 21 életét vesztette.

☆

SANTIAGO DE CHILE (Agerpres). Az Anaconda észak-amerikai társaság chilei El Salvador rézbányájának több mint 4000 munkása pénteken sztrájkba lépett a munkáltatókkal felmerült munkaviszály miatt.

☆

PÁRIZS (Agerpres). A France Presse jelentése szerint a művészeti és irodalmi kérdésekkel megbizott francia államminiszter hozzájárult ahhoz, hogy a Miloi Venusz hires szobrát 1964-ben a tokiói olimpiai játékok idejére Japánba szállitsák.

Tervszerűség, cselekvő együttműködés

(Folytatás a 2. oldalról)

mint a férfi. A repertoár érdekessége, hogy a Bănățeana és egy magyar népi táncon kivül ezuttal próbálkoznak meg a tornyai fiatalok először a nagyobb igényességet követelő témás tánccal.

Befejezésül emlitsük meg, hogy a biztató, a jövőben még szebb eredményekkel kecsegtető felvilágositónevelő, valamint müvészi mükedvelő tevékenység irányitásában cselekvően részt vesznek a község értelmiségei. A tanügyi dolgozók közül Weisz József a szinjátszókkal, Belkó Erzsébet a táncosokkal, Bus Anna és Viola Julianna a brigád betanitásával foglalkozik. A tudományos ismeretterjesztő előadások megtartásában igen értékes Henegaru Dimitrie és Neamțu Gheorghe mezőgazdasági, illetve állattenyésztési mérnök, dr. Pirjol Petre körorvos, Péter Antal iskola igazgató és Condurache Aristița tanitónő hozzáértő, lelkiismeretes közremüködése.

A tornyaiak joggal várnak egyre többet a helybeli kulturotthontól. Ez a müvelődési intézmény csakis ugy tarthatja meg továbbra is vonzerejét, ha tevékenységét a fokozott igényesség jellemzi. Az idei őszi nagy „nekilendülés" arról tanuskodik, hogy Tornyán megértették ezt. Reméljük, hogy a következő hónapok tevékenysége semmit sem veszit az ujrakezdés lendületéből, tettvágyából.

Az ENSz elitéli az apartheidot

— *Afrikai vezetők nyilatkozatai az Agerpres különtudósitójának* —

Péntek este 22 szavazattal 6 ellenében és 16 tartózkodással az ENSz gyámsági bizottsága elfogadta az afrikai—ázsiai országok határozati javaslatát Délnyugat-Afrika kérdésében.

India, Ghana, Algéria, Guinea és több más ország küldötte a vitában hangsulyozta, hogy a Nyugatnak azonnal meg kell szüntetnie a pretoriai rasszista kormány támogatását.

Amint a vitából kitünt, az ENSz tagállamok többsége támogatja e terület függetlenségének megadását. Mint ismeretes, az egykori Népszövetség döntése szerint Délnyugat-Afrika 1919-től a DAK gyámsága alatt van.

Mikle Cooper délnyugat-afrikai lelkész, aki figyelemmel kisérte az ENSz vitáját, kijelentette, hogy meg van elégedve a szavazás eredményével. A határozat alkalmazása segiti népem függetlenségi harcát — mondotta.

Mint a guineai küldöttség tagja — mondotta Achkar Marof nagykövet, a gyámsági bizottság elnöke —, ugy vélem, a szavazás megmutatta, a kérdést két oldalról is meg lehet közeliteni. Akik a határozatra szavaztak, jól tudják, miben áll a jelenlegi déinyugat-afrikai helyzet veszélye. Az ENSz nem tudná megoldani e helyzetet, ha a nyugati hatalmak által mutatott utat követné.

E két különböző szempont kitünt a Speciális Politikai Bizottság vitájából Verwoerd apartheid politikája körül. E problémát különben nemsokára megvizsgálja a Biztonsági Tanács. Kérésemre Olive Tambo, a DAK-beli Afrikai Nemzeti Kongresszus Párt alelnöke és Marcus Scott lelkész beszélt az apartheid politikáról, arról, hogy miként támogatják a gyarmati hatalmak a fajüldözőket.

Az apartheid azt jelenti, hogy a négerek koncentrációs táborokban, a fehérek a városokban, a négerek görnyedő háttal, a rasszisták korbáccsal „fejlődnek". Mi tiltakozunk a fajüldözés, az emberkinzás, a gyilkosságok és minden más ellen, amely az apartheid politikához tartozik — mutatott rá O. Tambo.

Marcus Scott elmondotta, hogy a náci politika és a jelenlegi pretoriai politika tökéletesen hasonlóak. Különben a háboru idején számos rasszista működött együtt a hitleristákkal, elsajátitotta bestiális kinzási és gyilkolási módszereiket. A tömegszervezeteket betiltották, vezetőiket, barátainkat bebörtönözték.

1963-ban 67 000 politikai fogoly volt, s csak egy évvel azelőtt 126 politikai vezetőt végeztek ki. Nem felejtjük el soha a rasszistak 1960. évi vérfürdőit. A számok azonban nem mondanak el mindent. Csak az képzelheti el ezt a poklot, aki a DAK-ban élt. Éhinség a négereknek, felvirágzás a rasszistáknak, börtönök a négereknek, szabadság a rasszista gyilkosoknak. A gyermekhalandóság 40 százalékos, az átlagos életkor 30—35 év, a néger bére az európai bérének egynyolcada, szőges dróttal körülvett táborok, röviden ez az apartheid politika — mondotta Marcus Scott.

A lelkész hangsulyozta, hogy Verwoerd segélyt kap a nyugati országoktól, amelyek mesés profitot vágnak zsebre az ország kifosztásából, s befejezésül igy nyilatkozott: Ime, miért maradt gyakorlati eredmény nélkül az ENSz fennállásának 18 éve alatt e kérdésben megszavazott 27 határozat.

E tények fényében még világosabb több nyugati küldöttség türelemre, nyugalomra szólitó jelszavainak háttere.

A határozati javaslat ellen szavazott az USA, Anglia, Franciaország, Spanyolország és Portugália, amelyek a vita során többször igyekeztek olyan módositásokat elfogadtatni a határozat 35 szerzőjével, amelyek gyengitették volna a dokumentumot. De erőfeszitéseik hiábavalóknak bizonyultak.

Az afrikai-ázsiai országok küldöttségei a szocialista államok és egyes latin-amerikai országok küldöttei által támogatva, felszólitják az ENSz-t, hogy hatékony intézkedésekkel vivja ki az apartheid politika felszámolását. Ez az afrikai—ázsiai csoport kérésének célja, hogy a Biztonsági Tanács vitassa meg a Dél-afrikai Köztársaság apartheid politikáját.

C. Alexandroaie az Agerpres ENSz-különtudósitója

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16-92, 30-87, 35-69. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40468